bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PAZAR 6 MAYIS 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2123

Çin, ABD'nin Küba'ya «ders vermesini» istedi

★ SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN BÖYLE BİR DURUMDA DOĞRUDAN TEPKİSİ BEKLENMİYOR

Çin Komünist Partisi Yayın Organı ABD'nin Küba'ya bir ders vermesi gerektiğini bildirmiştir.

Ulusal Halk Kongresinin Başkan Yardımcısı ve Sekreteri ve Merkez Komitesi üyesi Chi Peng-Fei, bunun Amerika'nın Küba'ya sınırda ders vermesi anlamına gelmediğini belirterek, Vietnam'a düzenlenen Çin saldırısının dünyada «olumlu» karşılandığını öne sürmüş ve öğüt vermek amacıyla değil, de bir dost olarak ABD'ye Küba'ya ders vermesini önerdiklerini açıklamıştır,

ABD'li işadamları heyeti ve Associated Press Ajansı ile yaptığı görüşmelerde konuşan eski içişleri bakanı Chi, Afrika'daki Küba karşısına ABD'nin çıkması durumunda Sovyetler'in ne gibi tepki göstereceği sorusunu, Sovyetler'in doğrudan tepki göstermeyeceğini, ancak başkalarını kullanarak dünyaya egemen olma hedefine ulaşmaya çalışan ülkenin dünya kamuoyu önünde açığa çıkarılması gerektiği» biçiminde yanıtlamıştır.

Feyzioğlu, gensorunun sadece Işgüzar'a yönelik olduğunu öne sürdü

ANKARA, (ANKA)

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, 13 AP'li milletvekilinin imzasıyla verdiği gensoru önergesinin hükümete değil, «Sadece Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'a» yöneldiğini ileri sürmüştür.

Millet Meclisi Genel Kurulunda ilk birleşiminde okunacak olan gensoru önergesi konusunda Anka Ajansına bir açıklama yapan CGP Genel Başkanı Feyzioğlu, gensorunun hükümete yönelik olmadığını belirterek, «Hazırladığım önerge bir bakan hakkındadır. Hükümetin tümü hakkında değildir« demiştir.

Feyzioğlu, yolsuzluk konusunun doğrudan Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar'ı ilgilendirdiğini ifade ederek «Böyle bir yolsuzluğa karşı

(Devamı 8. Sayfada)

27 demokratik kuruluş, 1 Mayıs'ta tutuklananların serbest bırakılmalarını istedi

Ankara (ANKA) — 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlayan Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen-İş Sendikalarının da aralarında bulunduğu 26 demokratik kuruluş tarafından dün yayınlanan ortak bildiride, 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması istenmiştir.

1 Mayıs'ın, sıkıyönetimi sürekli kılmak isteyen güçlerin baskıları nedeniyle 1 Mayıs Alanı'nda kutlanamaz hale getirildiği savunulan bildiride, 1 Mayıs'ın «işçi bayramı» olarak yasalaşması için ortak mücadele çağrısı yapılmıştır.

TMMOB Makine Mühendisleri Odası, Halkevleri, TRT - Der, İM-DER gibi kuruluşların da imzasını taşıyan bildiride şu görüşlere yer verilmiştir:

«İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs, sıkıyönetimi sürekli kılmak isteyen işbirlikçi tekelci burjuvazinin baskıları ve bu baskılar karşısında tutarlı ve kararlı bir tavır takınamayan kimi çevrelerin yüzünden 1 Mayıs Alanı'nda kutlanamaz hale getirilmiş, ancak işçi sınıfımız, 51 yıl sonra kırdığı yasağı tekrar koydurtmamış, bu kazanımını korumuş burjuvazinin baskılarına ve her türlü oyuna rağmen 1 Mayıs'ı İzmir'de 100 bin kişilik dev bir gösteri ile kutlamıştır.

1 Mayıs'ın yığınsal kutlanmasını engellemeye ve sıkıyönetimi süregenleştirmeye çalışan işbirlikçi tekelci burjuvazi, yığınlardan kopuk ve maceracı çıkışları bahane ederek baskılarını arttır-

(Devamı 8. Sayfada)

Yurt dışındaki kaçak işçilere af çıkarılmıyor

Sakarya (ANKA) — TCDD Adapazarı Vagon Sanayi Müessesesinde yapılan elektrikli banliyö trenlerinin ilki dün Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün de katıldığı bir törenle hizmete girmiştir. Öngüt törende yaptığı konuşmada 115 kilometre azami sürat yapabilen trenlerin ilk olarak Haydarpaşa - Gebze arasında servise verileceğini bildirmiş, «Amacımız ülkemiz şartlarına en uygun düşen bu ekonomik ulaşım sisteminden azami biçimde yararlanarak, şehirici ve şehirlerarası kitle taşımacılığını en iyi şekilde gerçekleştirmektir» demiştir.

Başbakan Bülent Ecevit de, elektrikli banliyö trenlerinin hizmete girişi nedeniyle dün Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'e bir kutlama telgrafı çekerek, «Bu yeni atılımın sağlam temelleri bulunan demiryolu sanayimizin güçlenmesinde önemli bir aşama oluşturacağına inanıyorum» demiştir.

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, törende yaptığı konuşmada özetle şöyle demiştir:

«Beş yıllık planlara göre 60 adet olarak yapımı tasarlanan 3 vagonlu elektrikli dizi projesi toplam proje bedeli yaklaşık olarak 1.800.000.000 Türk lirasını bulmaktadır. Projenin bitiş tarihi 1981'dir. 4. Beş Yıllık Plana göre bu dizilerin 1979'da 20'si, 1980'de diğer 20'si ve 1981'de geri kalan 20'sinin imal edilip servise verilmesi gerekmektedir.

Bu yılki imalatımız Haydarpaşa - Gebze banliyölerinde servise verilecek, gelecek yılın imalatı ise Ankara - Sincan - Kayaş banliyölerinde kul-

(Devamı 8. Sayfada)

Başbakan Ecevit: «CHP Türkiye'yi esenliğe çıkaracaktır»

Ankara (ANKA) — Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün yapılan CHP İl Kongrelerine gönderdiği ortak mesajda «Her zaman olduğu gibi bu kez de Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'yi bunalımdan kurtarıp esenliğe çıkaracaktır» demiştir. Hükümetin, üstlendiği çetin işlevin üstesinden geleceğini bildiren Bülent Ecevit, «Aşılmaz sanılan engelleri aşarak hükümet kurduk. Hükümette karşılaştığımız engelleri de aynı inançla birlikte, güvenle ve ışıkla aşacağız» demiştir.

Ecevit'in CHP İl Kongrelerine gönderdiği mesajda şu görüşler yer almıştır:

«Cumhuriyet Halk Partisi her zaman Türkiye'nin güç dönemlerinde hükümet kurarak, başka iktidarların ağırlaştırdıkları ve altından kalkamadıkları sorunları çözme ve ülkemizi esenliğe çıkarma işlevini üstlenmiştir.

Cumhuriyetin ve demokrasinin kurucusu ve siyaset alanındaki baş koruyucusu olan bir parti için böyle bir işlev onur verici bir sorumluluktur.

1978'de kurduğu hükümetle, Cumhuriyet Halk Partisi, ekonomik ve toplumsal sorunların Cumhuriyet dönemindeki en ağır ölçülerine vardığı, siyasal gerilimin demokrasiyi ve Cumhuriyeti tehdit edici noktaya eriştiği, uluslararası sorunlarımızın düğümlendiği bir aşamada bu tarihsel işlevi ve sorumluluğu bir kez daha üstlenmiş durumdadır.

Kendileri hükümetteyken Türkiye'nin iç ve dış sorunlarını altından kalkamayacakları kadar ağırlaştıranlar, şimdi sorumsuz muhalefetleriyle ve kışkırtmalarıyla, ulusal birliğimizi ve demokratik rejimi içten ve dıştan tahribe uğraşanlara [illegible] yardımcı olmaktadırlar.»

CHP'nin Türkiye'yi esenliğe çıkaracağının kaydedil-

(Devamı 8. Sayfada)

İzmir Genel-İş grevi erteleme kararına uyacağını açıkladı

İzmir (A.A.) — İzmir'de 3 gündür süren belediye işçileri grevinin bugün sabahtan itibaren sona ereceği, normal hizmetlerin yeniden görülmeye başlanacağı bildirilmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasınca İzmir Belediyesinin 14 işyerinde uygulanan grevi ertelemesinden sonra, sendika yetkilileri karara uyulacağını bildirmişlerdir.

Genel-İş Sendikası İzmir Merkez Şube Sekreteri ve 3 No.lu Şube Başkanı Mehmet Dinç, konu ile ilgili karara Danıştay'a başvurarak itirazda bulunduklarını söylemiş, «Danıştay kararını verinceye dek işçilerimiz çalışacaklardır» demiştir.

BAŞKAN ALYANAK, SENDİKAYA DAVET EDİLDİ

Mehmet Dinç, İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın grevi yanlış değerlendirdiğini de öne sürmüş, «Başkan gerçekçi olursa yak

(Devamı 8. Sayfada)

Adapazarında yapılan elektrikli trenlerin ilki dün hizmete girdi

Çalışma Bakanlığı yurt dışında iş bulmayı vaad eden kişilerin ihbar edilmesini istedi

ANKARA (A.A.)

Çalışma Bakanlığı, yurt dışındaki turist pasaportu ile çalışan işçilere bir defaya mahsus olmak üzere bu ülkelerce af çıkarılacağı» yolundaki söylentilerin asılsız olduğunu açıklamıştır.

Çalışma Bakanlığı basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinden yapılan açıklamada, bu söylentilerin etkisinde kalarak turist pasaportu ile yurt dışına çıkanların sayısında son haftalarda büyük artışlar olduğu belirtilerek yurttaşlar uyarılmıştır.

Bu konuda açıklamada şöyle denilmiştir:

«Yurt dışında kaçak olarak çalışan turist vatandaşlarımıza bulundukları ülkede yasal işçi statüsü tanınacağı yolundaki söylentiler tümüyle asılsızdır. Son günlerde turist pasaportlu yurttaşlarımızın Avrupa ülkelerine akın etmeleri nedeniyle birçok Avrupa ülkesi sınırlarında etkin önlemler almış bulunmaktadır. Bu asılsız söylentilere inanarak dış ülkelere giden yurttaşlarımız sınırlarda bekletilmekte ve zorluklarla karşılaşmaktadırlar.»

Çalışma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin açıklamasında, yurt dışına işçi gönderilmesi konusunda sadece iş ve işçi bulma kurumunun yetkili olduğu, yurt dışında iş bulmayı vadeden kişilere inanılmaması belirtilerek bu tür aracı kişilerin yerel emniyet örgütlerine ihbar edilmesi istenmiştir.

Sakarya Valisi Necdet Kambur Merkeze alındı

Ankara (ANKA) — Sakarya Valisi M. Necdet Kambur, İçişleri Bakanlığınca merkez emrinde görevlendirilmiştir. Karar Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sakarya'da bir süre önce MSP yanlısı örgütlerce düzenlenen bir mitingde Arapça pankartlar taşınarak sloganlar atılmış ve olayla ilgili olarak soruşturma açılmıştı.

İçişleri Bakanlığının Resmi Gazete'de yayınlanan bir başka kararıyla da Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Tahsin Soylu'nun merkez valisi olarak görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Demirel: «Hükümet sıkıyönetimi sulandırıyor»

Ankara (ANKA) — Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, «Bu hükümet sıkıyönetimi sulandırıyor» demiştir.

AP Genel Başkanı Demirel dün düzenlediği basın toplantısında son 16 ayın bir değerlendirmesini yaparak, «Hükümetin sıkıyönetimi yürütecek olan silahlı kuvvetleri rahat bırakmaması bu büyük Anayasa tedbirini istenilen ölçüde müessir olmaktan çıkarmıştır» demiştir.

Demirel iki saate yakın süren basın toplantısında hükümeti bölücülüğün başı ve yürütücüsü olmakla suçlamıştır. Demirel, özetle şöyle konuşmuştur:

(Devamı 8. Sayfada)

CHP İstanbul İl Gençlik Kolu görevden alındı

İstanbul (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Gençlik Kolu görevden alınmıştır.

15 Nisan Pazar günü yapılan CHP İl Gençlik Kolu Kongresinde göreve seçilen Yönetim Kurulu, CHP Genel Merkezi tarafından görevinden alınmıştır.

CHP İl Gençlik Kolunun görevden alınmasına Zeytinburnu ve Gaziosmanpaşa ilçelerinin gençlik kolları kongrelerinde usulsüzlük yapıldığı iddialarının neden olduğu bildirilmiştir.

156 yılda Türkiye'den ABD'ye 383 bin 542 kişi göç etti

İstanbul (A.A.) — Prof. Dr. Nasuhi Bursal'ın ABD kaynaklarına dayanarak hazırladığı ilginç bir araştırmaya göre ABD'ne 1820-1976 yılları arasında göçmen gönderen ülkeler arasında Türkiye, 383 bin 542 göçmen ile 19. sırada yer almıştır.

Araştırmada söz konusu 383 bin 542 göçmenden büyük bir bölümünü Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde Amerika'ya göç eden Rumların oluşturduğu belirtilmiştir.

ABD istatistik verilerine göre Amerika'ya ilk Türk 1820 yılında göç etmiştir. Göçlerde ilk önemli artış 1891-1900 döneminde görülmüş ve 1901 ile 1920 yılları arasında yoğunluk kazanmıştır. Türkiye'den Amerika'ya giden 383 bin 542 kişiden, 281 bin 435'inin Osmanlı Devletinin son yıllarında göç ettiği araştırmada vurgulanmıştır.

Prof. Dr. Nasuhi Bursal'ın araştırmasında bugün ABD'de yaşayan 3 milyon dolayındaki Yunan asıllı Amerikalıların, tek kaynağının Yunanistan'dan aynı yıllarda gelen 640 bin göçmenden oluşmadığı, Türkiye'den giden Rumların bu sayıyı yükselttiği öne sürülmüştür.

(Devamı 8. Sayfada)

Noterler bayramı bu yıl kutlanmıyor

ANKARA (ANKA)

Türkiye Noterler Birliği tarafından noterler bayramı olarak kabul edilen 5 Mayıs noterler bayramı 2556 sayılı hakim yasasına eklenen noterlerle ilgili bir madde nedeni ile bu yıl kutlanmamıştır.

Türkiye Noterler Birliği Başkanı ve Ankara 1. Noteri Mehmet Kartal, bayramın bu yıl kutlanmamasını açıklamak için ANKA ajansına verdiği demeçte, noterlerle ilgili maddenin noterler arasındaki fırsat eşitliğini bozduğunu söylemiş, «Bu şekilde noter atamalarına büyük ölçüde politika karışacaktır» demiştir. 1512 sayılı noterler yasasının, noterliği tam bir meslek haline getirdiğini söyleyen Kartal, «Bu yasa noterlikleri sınıflara ayırarak, noter olmak isteyen bir hukukçunun 3. sınıf bir noterlikle işe başlamasını ve ancak terfi yolu ile 2. ya da 1. noterliklere yükselebilmesi hükmünü [illegible] karşın, son çıkarılan yasanın ilgili madesi, bu adil ortamı ortadan kaldırmıştır» demiştir.

1512 sayılı noterler yasasının çıkarılmasından önce 726 noterlikten sadece 156'sının hukuk mezunu olduğunu, bu yasanın yürülüğe girmesinden sonra hukuk fakültesi mezunu noter sayısının 7 yıllık uygulama ile 500'e yükseldiğini bildiren Kartal, son yapılan değişikliğin küçük noterliklere kimsenin gitmeyeceğini ve böylece işlemlerin ilkokul mezunu mahkeme başkatipliğinin eline kalacağını söylemiştir. Noterler yasasının gerekçesi ile hakimler yasasının ilgili maddesinin gerekçesi arasında büyük çelişki bulunduğunu belirten Mehmet Kartal şunları söylemiştir:

«Örneğin 1512 sayılı yasanın gerekçesinin bir yerinde «Noter olarak halkın karşısına çıkaracağımız kişiler mesleğin gerekli kıldığı özel bilgi ve tecrübelerle techiz etmek 1. ve 2. sınıf noterliklere dışarıdan atama yapmamak, Türkiye Noterler Birliğini kurmak ve noterlerin disiplin ve sair işlerini bu birliğine vermek, 3. sınıfa atanan noterlerin 2 ve 1. sınıf noterliklere gelmelerini

(Devamı 8, Sayfada)

OECD Çevre Komitesi toplantısı Paris'te yapılacak

ANKARA (A.A.)

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütünün çevre komitesinin 7-8 Mayıs tarihlerinde Paris'te yapılacak toplantısına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın Başkanlığında bir Türk Heyetinin katılacağı bildirilmiştir.

«Değişen ekonomik koşullarda çevre politikalarının geliştirilmesi» konusundaki toplantıya katılacak 24 üye ülkenin bakanlarının ülkelerinde uygulanan ve tasarlanan çevre politikalarını, toplumsal ve ekonomik kalkınma politikalarıyla ilişkili olarak tartışacakları bildirilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünce yapılan açıklamada Devlet Bakanı Faruk Sükan'ın

(Devamı 8, Sayfada)

Asgari ücret ve ne kadar olmalıydı?

- 2 -

Domates ile portakal arasındaki mevsimlik ilişki, lahana ile kabak için de söz konusudur. Bileşimdeki 118 gr. lahana 78.32 kalori ve 1.65 gr. bitkisel protein sağlamaktadır. Bu besleyici unsurların eksiksiz sağlanması için 490 gr. kabak tüketilmesi gerekir.

Bu ayarlamalar yapıldıktan sonra bileşime giren besin maddeleri ve sağladıkları besleyici unsurlar tablo V'de görülmektedir.

Bileşimdeki domates ve lahana bütün yıl boyunca sürekli olmaktan çıkarılıp mevsim gereği ayarlama yapılarak, bulunacakları mevsime uygun olarak portakal, kbak ikame edilirken, ikame edilen ve ikame eden besin maddelerinin mevsimlerinin altışar ay devam ettiği yani bir bsin maddsinin yılın altı ayında, diğer bir besin maddesinin ise diğer altı ayında bulunduğu varsayılmıştır.

Balık yerine sığır eti, domatesin ve lahananın yerlerine altışar ay portakal ve kabak ikame edilmesi ilk çözümdeki günlük maliyeti değiştirmektedir.

Problemin çözümünde yer alan maddelerin maliyetleri hesap edilirken Kasım 1978'in fiyatları kullanılmıştır. Çünkü madde madde yayınlanmış olan en son veriler onlardır. Ancak fiyatlar Kasımdan bu yana artmıştır. Tek tek maddelerin fiyatlarının yayınlanmamış olmasına karşılık genel fiyat artışlarındaki gelişme Şubat ayına kadar bilinmektedir. Mart ayındaki gelişmeyi de geçen yılda aynı aydaki kadar olacak diye varsaymak olasıdır. Bu da yapıldığında fiyatların Kasımdan bu yana yüzde 16.5 oranında arttığı görülür. Beslenme için gereken günlük harcama miktarının günümüze getirilebilmesi için ayarlama sonucu bulunan rakamın yüzde 16.5 oranında arttırılması gerekir.

Keyif verici maddeler probleme dahil edilmemiştir. Ancak toplumumuzda tüketimi çok yaygın olan çay ve kahveden ucuz olanının yani çayın asgari miktarlarda alınması sonucu aileye yükleyeceği maliyet artışının hesaba katılması gerekir. Ailenin, haftada 10.00 TL'lık bir paket çay ve yarım kilogram şeker tüketeceği varsayımıyla, bunların gün başına düşen maliyeti 2.30 TL. olur. Bu da beslenme için gereken günlük harcamaya eklenmelidir.

Buraya kadar ele alınan rakamlar satınalınan malların fiyatları olup, yenebilecek hale gelmeleri için yapılması gereken pişirme harcamaları için kullanılacak tuz, biber gibi maddelerin maliyetini içermemektedir. Bu tür hazırlama masrafları için de satın alınan diğer maddelerin maliyetlerinin yüzde 10'u kadar harcama yapılacağı varsayımıyla günlük asgari gıda harcaması miktarı 166.37 TL. olur.

Ele alınan besin maddeleri içinde bazıları pişirme işlemi sonucu besleyici değerlerinden kaybederler. Oysa yukarıdan beri yapıla gelmekte olan hesaplamalarda, besin maddelerinin bu kayıpları dikkate alınmamıştır. Bu yüzden gerekli asgari beslenmeyi sağlayacak olan rakamın, yukarıda elde edilen rakamdan yüksek olması gerekir.

Ayrıca, bütün yıl boyunca her gün aynı yiyeceklerin yenmesi ne derece mümkünse, elde edilen 166.37 TL'lık harcamanın da gerçekten asgari beslenmeyi sağlama ihtimali o derece mümkündür.

Diğer yandan bu rakamın, dört kişilik bir işçi ailesinin asgari beslenmesini gerçekten sağlayabilmesi için,

a) Bu işçi ailesinin her besin maddesinde ne kadar kalori, ne kadar protein, ne kadar karbonhidrat, ne kadar yağ, ne kadar hangi cins vitamin ve mineral bulunduğunu bilmesi,

b) Ailenin bütün bunlara ne kadar ihtiyacı olduğunu biliyor olması,

c) Harcadığı her kuruşun bütün ihtiyaçlarını en ucuza maletme amacını ne derece gerçekleştirdiğini hesabedebilmesi,

d) Bu hesaplama işinde kullanabilecek bilgisayar bulunması,

e) Alış - verişin bu çerçeve içinde yapılması, gerekir.

Elbette bu bilgilerin hepsine birden sahip olan aile çok az bulunur. Hele asgari ücretle çalışan bir işçi ailesinin bu bilgilere sahip olması ve bu hesapları yapabilmesi hiç beklenemez. Bir ailenin bu bilgilere yani beslenme, ekonomi ve ekonometri bilgilerine sahip olduğu varsayılsa bile bu hesapları yapması günlerce sürer ve bu arada bilgisayar kullanılması gerekir. Ancak böylesine hesaplı bir alışveriş ve böylesine hesaplı bir beslenmenin mümkün olması halinde yukarda bulunan rakkamlar gerekli asgari beslenmeyi sağlamaya yaklaşabilir. Bunun olasılığı hiç söz konusu olamayacağına göre bulunan rakam bile günlük asgari beslenme için yeterli değildir aslında.

Konut

İnsanların barınma ihtiyacının giderilmesi biçimi sağlık için son derece önemlidir. İçinde elektriği, suyu bulunan, yağmurun ve karın içine yağmadığı, rüzgârın içine esmediği, duvarlarının rutubetli olmadığı bir ev ancak sağlığı bozucu olmaz. Böyle bir evin aylık kirasının ve kullanılacak elektriğin ve suyun konut harcamalarında dikkate alınması asgari ücret hesabı için gerekmektedir. İstanbul Ticaret Odası İndeksleri ne göre İstanbul'da ortalama olarak ücretlilerin ödediği kira 2000,— TL/dır. Bu çalışmada bunun yarısı yani 1000.— TL. kira bedeli olarak alınmıştır. Dolayısıyla günlük kira bedeli 33.33 TL. olmaktadır.

Evde zorunlu olarak kullanılması gereken elektrik ve su da yine asgari düzeylerde hesaplanmıştır:

Elektrik harcaması şöyle hesaplanmıştır: Bu evde hava karardıktan sonra yatma zamanına kadar oturma yerinde altı saatlik bir süre için 100 watlık bir ampül devamlı yanmaktadır. Bunun dışında evin diğer yerlerinde sürekli olmamakla birlikte 100'er watlık ampüller yanmaktadır. Bunların toplamı iki saat etmektedir. Böylece günde 800 wat (100 X 8 = 800) elektrik tüketildiği, günlük elektrik harcamasının ise 178 krş. (0,8 KW X 223 krş. = 178 krş.) olduğu ortaya çıkmaktadır.

Su kullanımı konusundaki varsayım ise ayda 10 m3 civarında su kullanıldığıdır. Suyun metre küpü 468 kuruş olduğuna göre ayda 46.80 TL'lık, günde ise 156 krş.luk suya ihtiyaç vardır.

Kira, elektrik ve su harcaması için günde 36.67 TL. gerekmektedir.

Isınma

Isınma için yılda en az bir ton kömür, bir çeki yani 250 kg. odun gerektiği var sayılabilir. Kömürün tonu 200 TL, odunun çekisi ise 400 TL'dır. Yılda 2400 TL eden ısınma harcaması güne 6.58 TL düşmektedir.

Giyim

İnsanların çevrelerindeki doğal koşullardan korunabilmeleri için giyinmeleri ve giyimlerinin çalıştıkları yerin ve yaptıkları işin fiziki ve toplumsal koşullarına tamamen uygun olmasa bile, hiç olmazsa ters düşmemesi gerekir. Örneğin insan post giyerek de doğal koşullardan korunabilir, ama bu kez de çevresindeki insanların bakışlarından korunamaz. Asgari ücretle çalışan bir işçi ailesinin asgari giyim harcamaları söz konusu olduğunda konunun asgarilik çerçeve içinde ele alınması gerekir. Ailenin giyim ihtiyacını sağlamak için yılda toplam 5790 TL, günde 15.86 TL. gerekmektedir.

Temizlik

Kişi başına 250 gr. lık bir kalıp sabun, ortak temizlik için de iki kalıp sabun gerektiği varsayımıyla aylık sabun ihtiyacı 1.5 kg. etmektedir. Sabunun kilogramı 50.00 TL. olduğuna göre ayda 75.00 TL. gerekmektedir. Yine ayda bir kutu deterjan, bir kutu sıvı deterjan, bir kutu vim gerektiği varsayımıyla ve bunların fiyatları sırasıyla 52.50 TL., 30.00 TL, 16.00 TL. olduğuna göre 98.50 TL. da bunlar için gerekmektedir.

(Devam Edecek)

«Güneş Günü» nedeniyle Türkiye'de güneş enerjisinden yararlanmayı sağlayan araçlar İstanbul'da sergilendi

Güneş enerjisi ile su ısıtılırken. (Foto: ABC)

İSTANBUL, (ABC) — «Güneş Günü» nedeniyle, Türkiye'de güneş enerjisinden yararlanmayı sağlayan araçlar İstanbul'da sergilenmiştir.

Türkiye Güneş Enerjisi Araştırma ve Geliştirme Vakfı tarafından Hilton Oteli'nin terasında sergilenen çeşitli araçlar, güneş ışınlarını enerjiye dönüştüren özel pillerle çalıştırılmışlardır.

Güneş enerjisi uzmanı Ahmet Vatansever vantilatör, televizyon, radyo, teyp gibi araçları güneş enerjisinden yararlanarak çalıştırmış ve «Güneş enerjisinden yararlanılarak milyonlarca kilovat - saatlik elektrik enerjisi tasarrufu yapmak mümkün. Ülkemizde kömür ve güneş enerjisinden yararlanarak binlerce ton petrol ve kömür tasarrufu yapmak da mümkün. Bir çok ülkede güneş enerjisinden geniş ölçüde yararlanılırken, ülkemizde çok fazla güneş enerjisi potansiyeli bulunmasına rağmen, henüz bu büyük enerjiden yararlanma yolu yaygın biçimde seçilmedi. Türkiye'ye yılda güneşten gelen enerji 120 milyar ton taşkömürü veya 77 milyar ton petrole eşdeğer bir potansiyeldedir. Ülkemiz yılda 2600 saat güneş görmektedir. Bu süre içerisinde güneş enerjisinden yararlanırsa bir metrekareye gelen güneş ışınlarının enerjiye dönüştürülmesi ile 38 milyon ton taşkömürü veya 23 milyon ton petrol tasarrufu sağlanmış olunur.

Ülkemizde güneş enerjisi sadece su ısıtma konusunda yaygın biçimde kullanılmaya başlanıldı. Bu konuda Profilo ve Aygaz iki tip geliştirdi ve bir süredir üretime başladı» demiştir.

Araçların çalışmaları konusunda bilgi veren Ahmet Vatansever, güneş enerjisinden yararlanılarak yapılacak seracılık ya da sebze ve meyve kurutmacılığının daha ekonomik olduğunu belirtmiştir. Ahmet Vatansever bu konuda Ege ve Çukurova Üniversiteleri'nce çalışmalar yapıldığını da işaretlendikten sonra şöyle demiştir:

«Türkiye'deki güneş enerjisinden en yoğun biçimde su ısıtmada yararlanılmaktadır. 3 metrekarelik bir ısı-

(Devamı 8. Sayfada)

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA..

İlkokullararası folklör yarışmasında birinci olan Fevzi Paşa İlkokulu Folklör Ekibi gösteri sırasında görülüyor: (Foto: ABC)

Isparta'da yapılan ilkokullararası floklör yarışması büyük ilgi gördü

Isparta, (ABC) — Isparta'da her yıl yapılan gelenksel ilkokullararası halk oyunları yarışması yapılmış ve Fevzi Paşa İlkokulu birinci olmuştur.

Ticaret Lisesi tarafından her yıl düzenlenen bu yarışmaya şehirden Atatürk İlkokulu, Selçuklu İlkokulu, Nazmi Toker İlkokulu, Abdi İpekçi İlkokulu, Bahçelievler İlkokulu, Fevzi Paşa İlkokulu, ilçelerden ise yalnız Eğridir İrfan Kaynak İlkokulu folklor ekipleri katılmıştır. Isparta halkının da izlediği yarışmaya ekipler daha önce seçtikleri yörelerin milli kıyafetlerini giymişler, yin seçtikleri çeşitli oyunları oynamışlardır.

Yarışma sonunda Isparta yöresinin kıyafetleriyle, yine Isparta yöresinin oyunlarını oynayan Fevzi Paşa İlkokulu oyunda birinci seçilirken, kostümde üçüncü olmuştur. Oyun dalında ikinciliği Eğridir İrfan Kaynak İlkokulu, üçüncülüğü de Nazmi Toker İlkokulu almıştır. Kostümde birinciliği İrfan Kaynak İlkokulu, ikinciliği ise Selçuklu İlkokulu elde etmiştir.

50 gram kahve alabilmek için sırada bekleyen Balıkesir'li yurttaşlar. (Foto: ABC)

Balıkesir'e gelen 60 kilo kahvenin kokusu bile kalmadı

Balıkesir, (ABC) — 150 bin nüfuslu Balıkesir'e gelen 60 kiloı kahvenin kokusu bile kalmamış, kahvenin geldiğini duyan yüzlerce kişi çarşı meydanında uzun kuyruklar oluşturmuştur.

Kuyruğa giren Balıkesir'li yurttaşlar, iki-üç saat bekledikten sonra 50'şer gram kahve alabilmişler ve «Buna da şükür» diyerek evlerinin yollarını tutmuşlardır.

50 gram kahvenin çok az olduğunu, ancak bu zamanda bu kadarının bile zor bulunduğunu belirten, Balıkesir'li yurttaşlar «Saatlerce kuyrukta bekledikten sonra 50'şer gram kahve alabildik. Ama hiç bulamamaktan yine de iyidir» şeklinde konuşmuşlardır.

Tuğla ve kiremit fiyatlarına zam bekleniyor

İzmir, (ABC) — Tuğla ve kiremit fabrikalarında geçtiğimiz haftalarda sona eren toplu sözleşme görüşmelerinden sonra mamul fiyatlarında yeni yükselmeler beklenmktedir.

İlgililer, imzalanan toplu sözleşmeden doğan farkların tuğla ve kiremit fiyatlarına yansıtılması halinde, yaklaşık yüzde 30-40 oranında bir artışın meydana geleceğini söylemişlerdir.

İnşaat sezonuna girilen şu günlerde toplu sözleşmeden doğacak farkın mamul fiyatlarına yansıtılmak istenmesi nedeniyle mal teslimatı durdurulmuştur.

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
● DÜNYA: (46 63 61) Çingane 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● PETAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21.15
● ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
● LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği: 11.00'den sonra devamlı
● SİNE POP: (44 24 22) Sürü
● ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
● YENİ MELEK: (44 42 89) Kança 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● ZAFER: (44 93 06) Ceylan- Sarhoş 13.30 - 20.30
● AS: (47 63 15) Karavan
● KONAK: (48 26 06) Ççüncü Balkan Film Şenliği 11.00 - 13.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
● İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
● ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

● YUMURCAK: (61 01 90) Kara Çarşaflı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
● BULVAR: (21 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
● AYDIN: (21 35 53) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
● HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
● KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
● KRİSTAL: (21 17 21) Kança
● KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
● MARMARA: (22 38 60) Krokadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
● SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
● ŞAFAK: (22 25 13) Kança
● ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
● ÖZKAN: (21 81 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
● NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
● YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

● ARK: (54 02 66) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
● ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
● KENT: (36 96 12) Amerikan Fever
● SİNEMA 83: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
● SUNAR: (33 03 84) Toprağın Oğlu
SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

● ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zengi
● ANYAMANYA KUMPANYA: (37 89 83) Kadıköy Hakan Sineması) (Mete İnseiel Tıpkısının Aynısı (21.30)
● BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
● DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Eyleniyorum
● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
● KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
● NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
● LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Var.
● TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.

ŞEHİR TİYATROLARI:

● FATİH: (26 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
● KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
● ÜSKÜDAR: (33 03 97) Palavatsız Hanımefendi (21.00)
● TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıcı Bir Vienme Tekili (15.30)

Avusturya'da genel seçimler yapılıyor

Viyana (A.A.) — Avusturya'da 5 milyon seçmen bugün sandık başına giderek genel seçimler için oy kullanacaktır.

Siyasal gözlemciler, Parlamento 93 milletvekili ile çoğunluğu elinde bulunduran Başbakan Bruno Kreisky'nin (Sosyalist Partisinin), bu seçimleri de kazanacağı görüşünde birleşmektedirler.

Sosyalist Partiye karşı muhalefet cephesini oluşturan iki partinin milletvekili sayısı 90'dır. Bunlardan Hıristiyan Demokrat (Halkçı Parti), tek başına 80 oya sahiptir.

Pol Pot'un son askerleri de teslim oldu

Bangkok (A.A.) — Heng Samrin yönetimindeki Pnom Pen Hükümeti, yedi kentte devrik Kamboçya rejimi yanlısı 2330 askerin teslim olduğunu bildirerek yeni zaferler kazandıklarını açıklamıştır.

Pnom Pen Haber Ajansı (SPK)'nın verdiği haberde, sözkonusu kentlerde devrik Pol-Pot yönetiminin parti üyelerinin de ele geçtiği belirtilmekte, 24 Mart-20 Nisan arasında yeni yönetime bağlı askerlerin binlerce düşman askerini yakaladığı, yaklaşık 6000 silâh, tank ve diğer asker araçların ele geçtiği, Pol Pot kontrolündeki 50,000 sivilin kurtarıldığı açıklanmaktadır.

Butto'nun karısı ve kızı bir ay daha gözaltında tutulacak

İslâmabad (A.A.) — Geçtiğimiz ay idam edilen eski Başbakan Zülfikar Ali Butto'nun eşi üç aydır bir polis eğitim merkezinde gözaltında tutulurken, yetkililer bu sürenin bir ay daha uzatıldığını açıklamışlardır.

Sözcü, «Yasalar uyarınca ve düzenin korunması amacıyla» böyle bir kararın gerekli görüldüğünü bildirirken, Rawalpindi yakınlarında Butto yanlılarıyla sağcı grupların çarpıştıkları haber verilmektedir.

Tayland'da bir sinemaya atılan el bombası 12 kişinin ölümüne yol açtı

Bangkok (A.A.) — Güney Tayland'da bir sinemada patlayan el bombası 12 kişinin ölümüne ve 50 kişinin de yaralanmasına yolaçmıştır.

Polis, Bangkok'un 800 km. Güneyindeki Betong kentinde ortaya çıkan olayda sinemanın balkonundan atılan iki el bombasından birinin patladığını bildirmiştir.

MAYDANEK DAVASI KARARI DEMOKRATLARI KIZDIRDI

FEDERAL ALMANYA'NIN DÜSSELDORF KENTİNDE GÖRÜLMEKTE OLAN NAZİ SAVAŞ SUÇLULULARI DAVASINDA MAHKEMENİN YUMUŞAK BİR TUTUM İÇİNE GİRMESİ VE POLONYA'DAKİ MAYDANEK KAMPI YÖNETİCİLERİNİ AFFETMESİ, FEDERAL ALMANYA'DA DEMOKRASİ GÜÇLERİ TARAFINDAN BÜYÜK BİR TEPKİYLE KARŞILANMIŞTIR. FOTOĞRAFTA, DÜSSELDORF KENTİ SAKİNLERİNİN MAHKEME ÖNÜNDE DÜZENLEDİKLERİ PROTESTO GÖSTERİSİ GÖRÜLÜYOR.

Çin, Vietnam'la görüşmelerde zorluk çıkarıyor

Hanoi (A.A.) — Vietnam heyeti, Çin heyetinin geçtiğimiz 26 Nisan'da sunduğu Çin-Vietnam anlaşmazlığının çözümlenmesiyle ilgili 8 maddelik önerisini reddetmiştir.

İki ülke heyetleri arasındaki görüşmelerin üçüncü bölümünde Vietnam heyeti başkanı Phan Hien, bu önerinin, görüşme masasını Çin yöneticilerinin yayılmacı ve hakimiyetçi politikasının uygulamaya konulmasında kullanmak için hazırlanmış bir taktik olduğunu söylemiştir.

Görüşmelerin başlangıcından bu yana ilk kez Pekin yöneticilerini oldukça sert biçimde eleştiren Hien, Çin'in Hitler faşistlerinden daha korkunç metodlarla tümüyle barbar bir imha savaşına giriştiğini belirtmiştir.

Çin heyetinin sınırda barış ve istikrarın sağlanması için alınacak ivedi önlemleri geçiştirdiğini kaydeden Hien, bu durumda Çin'in Vietnam'a baskı yapmak ve saldırmak için bahaneler bulmak amacıyla sınır bölgelerindeki gergin havayı korumak istediğini açıklamıştır.

Hien bu arada görüşmelerde ilerleme kaydedilmesi için iki önemli konuya öncelik verilmesini istemiştir. Bunlar, sınırda ivedi önlemler ve iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi konularıdır.

Görüşmelerin üçüncü bölümünde Vietnam Heyeti Vietnam'a karşı girişilen saldırı sırasında tutsak edilen 240 Çinlinin listesini Çin heyetine sunmuştur.

Kaynaklar, Çin heyetinin listeyi kabul ettiği ve görüşlerini daha sonra açıklayacağını bildirdiğini kaydetmişlerdir.

Tutuklular listesinde 44 subayın da adları bulunmaktadır.

Arap Birliği AET'den yeni bir konferans çağrısında bulunmasını istedi

Tunus (ANKA-DPA) — Arap Birliği, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na bir mektup göndererek, yeni bir Arap-Avrupa Konferansı çağrısında bulunmamasını istemiştir.

Merkezi geçen ay Mısır'dan Tunus'a taşınan Arap Birliği'nin mektubu, Brüksel'deki Cezayir Büyükelçiliği tarafından Avrupa Ekonomik Topluluğu'na iletilmiştir.

Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Arap Birliği arasında, ekonomik ve siyasi işbirliğini geliştirmek amacıyla zaman zaman toplantılar yapılıyordu. Bu toplantıların sonuncusu, geçen yılın sonunda Şam'da gerçekleşmişti.

Gözlemcilerin Arap Birliği'nin bu kararını, Avrupa Ekonomik oTpluluğu'nun, Mısır'ın da toplantılara katılmasında ısrar etmesine bağladıkları bildirilmektedir.

21 üyeli Arap Birliği'nin üçü dışındaki tüm üyeleri, İsrail'le bir barış antlaşması imzaladığı için Mısır ile diplomatik ilişkilerini kesmişlerdi.

Nikaragua'da iki kadın ve 6 çocuk Ulusal Muhafızlarca öldürüldü

Managua (A.A.) — Nikaragua'nın başkenti Managua'nın 170 Km kuzeyinde Condega'da iki kadın ve bunlara ait 6 çocuk Ulusal Muhafızlarca öldürülmüştür.

Nikaragua'da bu yıl başından bu yana günde ortalama 25 sivil ve asker öldürülmektedir.

Condega'da iki ailenin evine giren askerler uyumakta olan kadınları ve birkaç ayla 15 yaş arasındaki altı çocuğu öldürmüşlerdir. Ve evin erkeklerinin kaybolduğu bildirilmiştir.

Daha önce Managua'da askerler, gerilla sandıkları üç genci öldürmüşlerdi.

İran-SSCB ekonomik ve teknik işbirliği görüşmeleri başlıyor

Moskova (A.A.) — TASS Ajansı, İran ile Sovyetler Birliği arasındaki ekonomik ve teknik işbirliğini görüşmek üzere üst düzeydeki bir Sovyet yetkilisinin Tahran'a gittiğini haber vermiştir.

Ajans, Sovyet Devlet Komitesi Dış Ekonomik İlişkiler Başkanı Semyon Skachktv'nin görevine ilişkin ayrıntılı bilgi vermemiştir.

Skachkov'un, Şah'ın devrilmesinden sonra İran'ı ziyaret eden en yüksek Sovyet görevlisi olduğu belirtilmektedir.

Birleşmiş Milletler Namibya sorununu Mayıs sonunda ele alıyor

BM (New York) (A.A.) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, gündeminde bulunan Namibya sorununu bir hafta süreyle görüşmek üzere 23 Mayısta ele alacaktır.

Genel Kurulun 33'üncü dönem toplantısı sırasında görüşmelere devam edilmesi kararlaştırılmış, ancak bir tarih belirlenmemişti.

Birleşmiş Milletler, Namibya Konseyi de konunun 23 Mayıs'ta ele almasını önermişti.

Güney Afrika yöneticilerinin tek taraflı bir çözüm yoluna yönelmesi ile BM'nin Namibya'nın bağımsızlığı ile ilgili planının uzaması nedeniyle gözlemciler, Genel Kurulun şimdiki toplantıda üyelerin Güney Afrika'yı kınayarak bu ülkeye yaptırım uygulanmasını isteyeceklerini ve çoğunluğunun, (SWAPO) örgütünü destekleme kararı alabileceğini savunmaktadırlar.

Sovyetler Birliği'nde gebe kadınlar

SSC Birliği'nde gebe kadınlara son derece derin dikkat gösterilir. Ayda en az iki kez gebenin sikleti, kanının terkibi, ve sağlık durumunu gösteren başka çeşit göstergler yoklanır. Bu, vaktinde komplikasyonları önlemek olanağını verir. Hele doktorlar sağlığı pek iyi olmayan, RH faktörü uyuşmazlığı olan gebelere pek büyük dikkat gösterirler (bunların doğuracakları çocuklara belki kan nakli yapmak gerekir).

Gebelere çalışma süresine bakılmadan çocuk doğurmazdan önce ve doğurduktan sonra ikişer aylık ücretli izin sağlanır. Kanun gereğince gebe kadın daha kolay işe geçebilir. Çocuk doğduktan sonra bir yıl için de annesinin çalışma yeri muhafaza edilir. Kadın isterse işe daha önce de başlayabilir. Bu halde kanun gereğince, kendisine çocuğunu emzirmek için iki saat ayrılır. Annenin iş günü bir saat önce tamamlanır.

Sovyet kadınları doktorların kendilerine ücrt almadan baktıklarına ve doğumevlerinde çocuk doğurmak hatta en ağır hallerde ameliyat yoluyla çocuk doğurmak için hiç bir kopik vermemelerine, çoktan alışmışlardır.

Yeni doğan çocukları semt çocuk polikliniği de bekler. Anne yavrusuyla doğum evinden döndüğü gün, çocuk doktoru ve hemşire evine gelir. Bunlar çocuğa nasıl bakmak, bunu nasıl emzirmek gerektiğini anneye anlatır ve tavsiyelerde bulunurlar. Çocuk doğduktan sonra bir yıl içinde, her ay kilosuna bakılır, kendisine aşı yapılır, boyu ölçülür. Yavruya ek yemek gerekirse, her semtte açılan özel çocuk noktaları çocuklara vitaminlerle zenginleştirilmiş yemek sağlar, bir de yemek fiyatı gayet ucuzdur. Az gelirli ailelere ve yalnız analara, bu yemekler parasız verilir.

Sonbahar ya da kışın Rusya'nın Orta bölgelerinde veya ülkenin kuzeyind doğan çocuklara, bazan güneş ve vitaminler az gelir. Her çocuk polikliniğinde özel kuvars kabineleri vardır. Burada her çocuğa gereken miktarda balık yağı ve raşitiz mhastalığını önleyen başka çeşit müstahzarlar verilir.

Galiba ülkemizde yeni yetişn kuşağa bunca büyük ihtimam gösterildiği için çocuklar arasında ölüm oranı devrimden önceki döneme (1913 yılına oranla) 9 misli azaldı.

Bazı kadınlar çocuk doğurduktan bir yıl sonra, bazıları da daha önce işe başlarlar. Bunların karşısında, en geç yavruyu kreşe verme sorunu ortaya çıkar. Tabii anne ilan ya da servisler firması yoluyla çocuk bakıcısı bulabilir, oysa bu, yıl geçtikçe daha zor oluyor. Emekli aylıkları artrılıyor, emekliler çalışmaya devam ederlerse çocuğa bakma gibi işten daha kolay bir işi tercih ederler. Kreşlerin bir üstünlüğü var, bunlar anne ve baablara yavruya bakma işini topluma bırakmak olanağını sağlar. Kreşlerde çocukları bırakmak çok ucuza mal olur, bundan başka burada çocuklar çağdaş pedagoji ve çocuk psikolojisi biliminin taleplerine uygun olarak yetiştirilir. Çocuğa şarkı söylemesini, dans etmesini, saymasını, okuma yazmasını öğretebilen, çocukla gezn, onu bağımsızlık ve kollektivizm ruhunda yetiştirebilen, vaktinde yavruya yemek verebiln ve bakabilen bir kimse zannedilmez ki kolay bulunsun.

SSC Birliği'nde kreş ve ana okulları şebekesi durmadan genişliyor, örneğin 1976 yılında 12 milyondan fazla çocuk kreş ve ana okullara devam etmiş, 5 milyon çocukta değişik çocuk alanlarında bulundurulmuştu.

«COCUK YILI»NDA DÜNYA ÇOCUKLARI

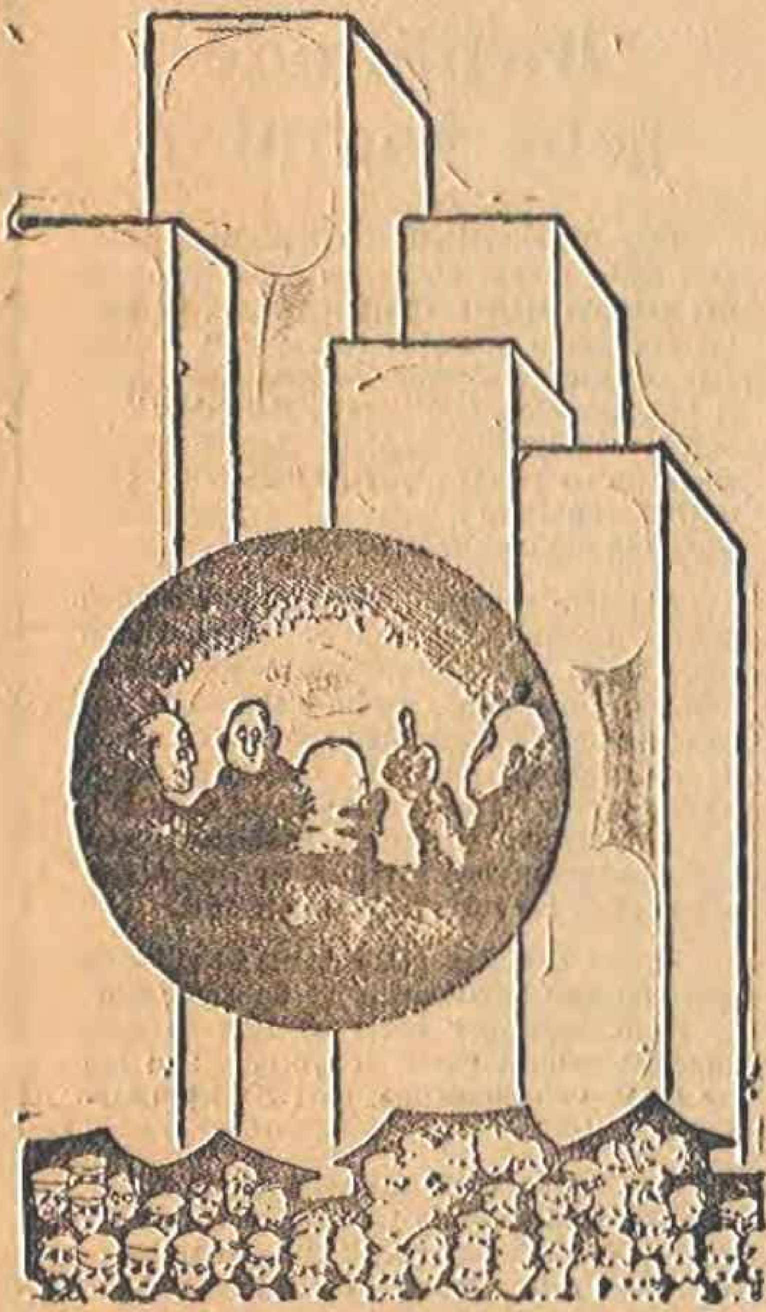

- Dünyada her yıl 80 milyon çocuk doğuyor. Sosyalist ülkeler dışında 5 yaşına kadar çocuklarda ölüm sayısı yılda 15 milyondur. Bunlardan 5 milyonu zamanında aşı yapıldığında kurtulma olanağına sahip çocuklardır.

«ÇOCUK YILI»NDA DÜNYA ÇOCUKLARI

- Dünyada yaklaşık 156 milyon çocuk gecekondularda yaşıyor.
- Dünyadaki 500 milyon aç insanın yarısını çocuklar oluşturuyor.
- ABD'de 18 yaşın altındaki çocukları yaklaşık % 40'ı asgari standartların altındaki konutlarda yaşıyor.
- 275 bin boş konutun olduğu Fransa'nın başk ntı Paris'te 250 bin ailenin yaklaşık 500 bin çocuğu kötü koşullar içinde yaşıyor.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

seminer

Belediyelerin İşlevlerinin ve Politik Yapılarının Sayısal Görünümü

Belediye idarelerine daha fazla mali özerklik verilmesi zorunludur. Burada, mutlaka mali özerklik değil, bazı gelir kaynaklarının saptanması ve vergi oranlarının ayarlanması sözkonusudur. Mahalli idarelerde halk tercihlerinin yöneticilere aktarılması olanağı daha fazladır. Mahalli idare yöneticilerinin seçiminde seçmen, genel seçimlerde olduğu gibi soyut ve genel bir politika için değil, kendi refahını doğrudan doğruya ilgilendiren belli bazı işlerin görülmesi için oy verir. Bu bakımdan bölge idarelerinin daha demokratik bir yapıya sahip olduğu söylenebilir. Ancak, Türkiye'de olduğu gibi, mahalli idareler devletin sıkı denetimi altında yönetiliyorsa, diğer bir deyişle aşırı bir merkeziyetçilik hakimse, harcamalarla ve bunların finansmanı ile ilgili kararların demokratik bir süreç içinde alınması engellenir.

Mahalli idare yöneticilerine, finansmanın tespitinde daha fazla yetki verilmesi, yönticilerin sorumluluğunu artırdığı için, mahalli idarelerin halk tarafından daha etkin bir şekilde denetilmesi için gerekli olan koşulları da yaratır.

Tablo 3'ün incelenmesi neticesinde, bölgeler arasında bir dengesizliğin mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Bu Bu dengesizlik büyük kentlerin içinde bulunduğu bölgeler lehine, doğu ve güneydoğu ve küçük kentlerin bulunduğu bölgeler aleyhine tezahür etmiş bulunmaktadır. Bölgeler arasındaki bu farklılıkların daha iyi izlenebilmesi için, bölgeler ortalamasına göre kişi başına düşen harcama ile belediye büyüklükleri ortalamasına göre kişi başına düşen harcamaları karşılaştırmakta fayda vardır.

Belediyeler arasındaki dengesiz dağılım bölgelere de yansımış bulunmaktadır. Genellikle, büyük belediyelerin bulunduğu bölgelerde kişi başına düşen belediye harcamaları daha fazladır. Bu farklılık aslında büyük kentlerin mahalli hizmet sorunlarının ağırlığı dikkate alındığında doğaldır.

Özellikle azgelişmiş ülkelerde, bölgeler arasında önemli iktisadi yapı farkları bulunmaktadır. Bu hem toplam vergi kapasitesinin, hem de vergi kaynaklarının farklı olmasına sebep olur. Onun içindir ki, mahalli idare vergilerinin yükünün dağılımında, yararlanma ilkesine ağırlık verilmelidir. Mahalli idare gelirlerinin saptanmasında yararlanma ilkesini sonuna kadar uygulamak mümkün olmadığı gibi, özellikle büyük kentlerde önemli gelir farkları mevcut olduğu için adil değildir. Mahalli idare gelirlerinin saptanmasında hiç olmazsa yatay vergi eşitliğinin ssağlanması ve vergi yükünün dağılımında azalan oranlılığın önlenmesi gerekir. Ancak, yüksek gelirlerinin, genellikle, mahalli hizmetlerden daha fazla yarar sağladıkları da bir gerçektir. Bunun için mahalli hizmetlerin finansmanında yararlanma ilkesi ile sosyal adalet ilkesi arasında önemli bir uyuşmazlık yoktur. Kaldı ki, gelir bölüşümü politikası ülkenin tümü açısından ele alınmalıdır ve bunun için bu politikanın saptanması devletin işlevlerinden biridir. Çoğu bölünebilir nitelikte olan mahalli hizmetler, yarar ilkesinin uygulanmasına elverişli bir yapıya sahiptir. Diğer bir deyişle, hizmetten doğrudan doğruya veya dolaylı bir şekilde yararlananları saptamak çoğu zaman mümkündür. Yararlanma ilkesinin kamu hizmetlerinde etkinliği artırıcı bir etkisi de vardır, çünkü vergi veya diğer şekillerde yapılan ödemelerle hizmetten sağlanan yarar arasında yakın bir ilişki kurulduğu zaman hizmetin maliyetine iştirak edenlerin hizmetin görülmesindeki etkinliğe duyarlılığı artar,

Belediyelerin yatırım kalemleri incelendiğinde, 10.000'den az nüfuslu belediyelerin toplam yatırımların yüzde 18'ine yakın bir kısmını aldıkları görülmektedir. Buna karşılık İstanbul, Ankara ve İzmir belediyelerinin 1970-1974 ortalaması olarak tüm yatırımların yüzde 33'ünü aldıkları gözlenmiştir. Yatırımların sektörel dağılımları incelendiğinde hizmet, konut ve ulaştırma yatırımları ağırlık kazanmaktadır. Oysa, yatırım kalemlerinin büyük bir kısmını işçilik ödemeleri teşkil etmektedir. Belediyelerin fiziki yatırım gerçekleştirmeleri oldukça düşüktür. Bunun başlıca iki nedeni mevcuttur. Birincisi, kaynakların kıt olması nedeniyle merkezi hükümetten belediyelere yapılacak tahsislerin azlığı, ikincisi ise, merkezi hükümetin İller Bankası kanalı ile yatırımları ve yardımları politik biçimde dağıtma istemidir. Bu iki unsur aynı zamanda mahalli idare yatırımlarının dağılımında bölgesel dengesizlikleri de doğurmaktadır.

Büyük kentlerin geçerli hizmet ve verimli yatırımları yapabilmeleri büyük ölçüde bu belediyelerin öz kaynaklarının artırılmasına bağlıdır. Merkezi idarenin kaynakları sınırlı olduğu için, devlet gelirlerinden alınan payların ve yardımların miktarını artırmak mümkün olmadığı gibi, bu payların dağılımında halen küçük belediyeler lehine olan ayırımı büyük kent belediyeleri lehine değiştirmek de olumlu bir tedbir değildir. Çünkü bu çeşit bir uygulama bölgesel refah farklarının daha da artmasına neden olur. Kaldı ki, kentleşmenin yarattığı rantlar ve gelirler öz kaynaklarda yeterli bir artış sağlayacak vergi kapasitesini yaratmıştır. Esasında, belediye gelirlerini artırmak için yasalarda yapılacak değişiklikler, yararlanma ilkesine uygun olarak, mümkün olduğu kadar, kentlevme ve mahalli kamu hizmetleri sonucu artan rantlara ve geliri ve refahı yükselen kişilere yönelik olmalıdır. Şöyle ki, kentleşmeden en fazla yarar sağlayan kişiler, bina ve arsa sahipleridir. Aslında birçok ülkede mahalli harcamaların büyük bir kısmı emlak vergileri ile karşılanmaktadır. Oysa, Türkiye'de emlak vergisi merkezi hükümetçe tahsil edilip mahalli idareler arasında pay edilmektedir. Belli bir bölgeden tahsil edilen emlak vergisi ile o bölgenin bu vergiden aldığı pay arasında bir ilişki yoktur ve bu uygulama vergi kaybına sebep olmaktadır. Emlak vergisinin diğer bir özelliği de net bir vergi niteliğinde olmamasıdır. Çünkü ödenen emlak vergisi, söz konusu gayrımenkullerden elde edilen gelir üzerine tahakkuk ettirilen gelir vergisi borcundan indirilmektedir. Bu uygulama toplam kamu gelirlerinde önemli bir azalmaya sebep olduğu gibi, yatay vergi eşitliği ile de çelişmektedir. Çünkü bu şartlar altında vergi, sadece sahibi tarafından kullanılan veya hiç kullanılmayan gayrı menkullerden alınmaktadır. Emlak vergisinin dağıtımını büyük kentler lehine değiştirmek düşünülebilir, fakat daha önemli olanı emlak vergisinin gelir vergisinden mahsubunun kaldırılmasıdır.

Ayrıca, arsalar üzerinden bir mevki rantı vergisinin alınmasında büyük yarar vardır. Nüfus artışı ve yerleşme alanının genişlemesi mahalli idarelere büyük külfetler yüklerken, arsa değerlerinde önemli artışlara sebep olur. Arsa sahibinin hiç bir gayretine dayanmayan bu değer artışından alınacak vergi adil ve verimli olduğu gibi, arsaların daha etkin bir biçimde kullanımı da sağlanmış olur ve yerleşme bölgelerinin gelişigüzel dağılması önlenir.

Hızlı kentleşmeden yarar sağlayan diğer bir grup, o bölgede sanayi, ticaret ve benzer faaliyetlerle meşgul olanlardır. Piyasanın genişlemesi onların gelirlerinin artmasını sağlar. Bu gelir artışını vergilendirmenin en uygun yolu mahalli bir gelir vergisidir. Ancak Türkiye'de gelir vergisinin uygulamadaki aksaklıkları gözönüne alınacak olurssa bu tip bir verginin mahalli seviyede uygulanmasının mümkün olmadığı görülür. Gelir yerine mal ve hizmetlerin bir satış vergisi ile perakendeci safhada vergilendirilmesi düşünülebilir. Ancak bunun da, perakendeci işletmelerin çok küçük olması nedeni ile, uygulama olanakları az olabilir. Eğer satış vergisi imalatçı veya toptancı aşamasına kaydırılırsa, mahalli bir tüketim vergisi olma özelliği kaybolur. Belki de en iyisi, mevki ve iş hacmine göre alınacak yıllık bir işletme vergisi olabilir.

Dış kayıplara sebep olan faaliyetlerden, mahalli idareye ve o bölgede oturanlara yükledikleri maliyet karşılığında hiç bir bedel alınamamaktadır. Özellikle büyük kentlerde dış maliyet yaratan faaliyetlere en iyi örnek, özel arabalar ve kent içindeki fabrikalar verilebilir. Özel araba kullanımının artması, yolların devamlı olarak genişletilmesine, trafik tıkanıklıklarına, gürültü ve hava kirlenmesine sebep olmaktadır. Şehir içindeki fabrikalar da benzer sosyal maliyetler meydana getirmektedir. Bu gibi faaliyetlerden sebep oldukları zararlara karşılık bir bedel alınması hem faaliyetleri sınırlayıcı hem de zararların telafisi için gerekli kaynakları sağlar.

Yukarıda belirtilen hususların tam bir biçimde kullanılması ve belediye gelirlerini düzenleyen yasalarda önemli değişiklikler yapılması gereklidir. Bunlar yapılırken büyük ve küçük kent, kentsel ve kırsal bölge ayrımının gözetilmesi ve bir kısım gelir kaynaklarının, özellikle vergi niteliğinde olmayanların kullanımını ve vergi oranlarının ayarlanmasının belediyelerin yetkisine bırakarak onların mali özerkliğinin artırılması gerekmektedir.

Yukarıda belirlenen bütün bu temenniler acaba şimdiye dek hiç düşünülmedi mi? Düşünüldü ise neden uygulanmadı? Acaba Merkezi Hükümet Yönetici Grubu, mahalli idarelerin güçlenmesini istemiyor mu? Bu güçsüzlüğün Merkezi Hükümete yararı nedir?

III. BELEDİYELERİN POLİTİK YAPILARININ SAYISAL GÖRÜNÜMÜ

1976 yılı verilerine dayalı olarak 1638 belediye için yapılan çalışmada, belediyelerin bütçe ve nüfus büyüklüklerine bakıldığında, toplam belediyelerin yüzde 15,9 unu nüfusu 5.000'den yukarı ve bütçeleri de 5 milyondan yukarı belediyeler oluşturmaktadır. Nüfusu 5.000'den aşağı ve bütçeleri 5 milyondan yukarı ikinci grup belediyeler ise toplam belediyelerin yüzde 08'ini teşkil etmektedir. Üçüncü grup belediyeler, nüfusu 5.000'den yukarı ve bütçeleri 5 milyonun aşağısında bulunan belediyelerdir ki bunların toplam belediyeler içindeki yeri ise yüzde 13,5'tur. Dördüncü grup belediyeler ise nüfusu 5.000'den aşağı ve bütçeleri 5 milyondan aşağı olan belediyelerdir ki bunlar da toplam belediyelerin yüzde 64,8'ini oluşturmaktadır. Yapmış olduğumuz dörtdü ayrım içinde birinci grup belediyeler kendilerine düşen işlevleri mümkün olduğu kadar yerine getirmeye çalışan, yatırımlarını verimli sahalara kanalize edebilen ve optimum kaynak dağılımını zedelemeyen tür belediyelerdir. Bunlar, daha ziyade metropol, büyük kent ve orta büyüklükteki belediyeler grubudur. Buna karşılık dördüncü grup belediyeler, çok küçük belediye görünümünde olup, özellikle merkezi hükümetin desteğine muhtaç bulunan belediyelerdir.

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

-3-

Ancak başta da belirttiğimiz gibi, 1. Enternasyonal bir sendikal örgüt değildir. Kurucuları ve yöneticileri arasında sendika yöneticileri, sendikalı işçiler bulunmuştur. Örneğin binlerce İngiliz işçisini temsilen 1860 yılında kurulan Londra Sendikaları Genel Konseyinin başındaki 6-7 yöneticiden 3'ü, Enternasyonal Genel Konseyinde de yer almıştır.

Öte yandan çeşitli ülke sendikalarının Enternasyonal'i doğrudan doğruya destekleme ya da benimseme kararları aldıkları görülmektedir. Londra Sendikaları Genel Konseyi, 14 Ocak 1867 tarihinde, Enternasyonal'in ilkelerine katıldığını bildiren, fakat örgütsel bütünleşmeyi kabul etmeyen bir karar almıştır.

Nitekim Marks ve Engels de Enternasyonal ile sendikalar arasında organik bütünlükten yana değillerdir. Engels, 31 Ekim 1871 tarihindeki Genel Konsey toplantısında şöyle konuşur: «Sendikaların, Enternasyonal'in dallarını oluşturması fikri asla desteklenemez. Bu dallar, yönetmeliklerini Genel Konseyin onayına sunarlar. Oysa sndikaların, üzerlerinde hiç bir denetim olmaksızın, kendi yönetmelikleri vardır. Öte yandan sendikalar, Enternasyonal'e danışmaksızın eylemere girişmektedirler.»

Marks, Von Schweitzer'in yanlış görüşlerine karşı, işçi sınıfının yığın örgütlerine parti yapısı verildiği takdirde her şeyin birbirine karışacağını söyler.

İşçi sınıfının hedefi açıktır: Kapitalist toplumun devrimci dönüşümünü gerçekleştirip sömürüsüz toplumu kurmak, «Her işçi örgütünün genel amacı pratik olarak budur. İşçi ve köylü birlikleri, sendikalar ve yardımlaşma dernekleri, üretim ve tüketim kooperatifleri bu amaca varma araçlarından başka şey değildir. Uluslararası İşçi Derneği'nin görevi, bu örgütler arasında gerçek ve etkili bir dayanışmayı sağlamaktır.»

Enternasyonel'de Marksçıların amacı, işçi sınıfının bağımsız politikasını, bu politikanın stratejiyi ve taktikleri işçi kitlelerine kavratmak; onların bilinç ve savaşım düzeylerini yükseltmekti. Marks ve Engels, anarşist ve reformist görüşlere karşı kıyasıya ideolojik savaşım verirken, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının ilkesel temellerini de atıyorlardı. Enternasyonal'in 1866'daki Cenevre Kongresi, aldığı şu kararla, sömürüyü sınırlama ve ortadan kaldırma savaşımının bütünlüğünü tüm sendikal örgütlere gösteriyordu: «Sendikalar, sermayenin saldırılarını her gün göğüslemek görevlerinin yanında, işçi sınıfının kesin kurtuluşu doğrultusundaki yüce amacına uygun olarak artıh, işçi sınıfının örgütlenme merkezleri olmalıdırlar. Bu doğrultuda, yer alan her politik ve toplumsal hareketi desteklemelidirler.»

Enternayol'de izlediği temel amaç hakkında Lenin'in yazdığı gibi, «çeşitli ülkelerin işçi hareketlerini biraraya toplayarak, bu tarikatların ve okulların (sapık akımlar kastediliyor) teorileriyle savaşarak Marks, çeşitli ülkelerdeki işçi sınıfının proleter savaşımı için tek bir taktik yarattı.»

Başlıbaşına bir sendikal örgüt olmamakla birlikte, işçi sınıfının uluslararası dayanışma eylemlerinde, sendikaların uluslararası ilişkilerinin kurulmasında ve de her şeyden önce Marksçılığın enternasyonalizm düşüncesini ilk olarak ete kemiğe büründürmede 1. Enternasyonal'in yüklediği işlev gözden kaçırılmamalıdır.

Tarihsel görevini tamamlayan 1. Enternasyonal, 1876 yılında çalışmalarına son verdi.

1. 1. 2. Uluslararası Sendikalar Federasyonu

Yapısal olarak ulusal çapta ve çeşitli işkollarında örgütlenmiş sendikal merkezleri biraraya getiren gerçek anlamda uluslararası ilk üst sendikal örgüt, 1913 yılında kurulan Uluslararası Sendikalar Federasyonu (USF)dir.

USF'den nce meslek ve işkolu düzeyindeki sendikaların uluslararası çapta, kalıcı örgütlenmelere giriştikleri görülmektedir. Uluslararası Meslek ya da İşkolu Sekretaryaları diye adlandırılan bu kuruluşların bazıları şöyle sıralanabilir: Tütüncüler, Şapkacılar, Baskıcılar (1889), Eldivenciler (1892), Taş basmacılar (1896), Terziler (1897), Dökmeciler (1898), Boyacılar (1904), Tekstil (1894), Ulaşım (1893), İnşaat (1910).

1911 yılında 28 Sekreterya vardır ve bunların 24'ünün merkezi Almanya'da bulunmaktadır.

Bu sekretaryaların her biri değişik sendikal eğilim taşımaktadır. Sosyalist düşüncelerden yer yer esinlendikleri de görülmektedir. Ancak esinlenilen sosyalist düşünceler genellikle, 1889 yılında Paris'te kurulan ve daha sonra oportünist sapmalarla beslenen 1. Enternasyonal'den kaynaklanan düşüncelerdir.

İnşaat Sekreteryası tüzüğünde, «Konferansların, uluslararası sosyalist işçi kongreleriyle genel olarak uyum içinde toplanacağı» yazılıdır. Yeraltı Maden Sekretaryasının 1912.de toplanan Kongresinde, madenlerin kamulaştırılması önerisi kabul edilir. Tekstil Sekretaryası 1908'de «eyleminin temel ilkesinin sınıf savaşımı» olduğunu belirtir.

Bu örgütlerin önemli somut dayanışma örnekleri ortaya koydukları da gözlenmektedir.

Uluslararası Sendikalar Federasyonu (USF)'ye hangi aşamalardan geçilerek varılmıştır?

1868'de İngiltere Sendikalar Kongresi (TUC), 1886'da Amerikan İş Federasyonu (AFL), 1895'de Fransız Genel İş Konfederasyonu (CGT), 1889'da İspanya'da İşçiler Genel Birliği (UGT), 1989'de İsveç ve Danimarka'da ulusal sendikal merkezler, 1906'da İtalyan Genel İş Konfederasyonu (CGT). 1892'de Alman Sendikalar Birliği (DGB) kurulmuştur. Ülkeler çapında sendikal birlik süreci yol almış ulusal sendikal merkezler, konfederasyonlar, federasyonlar ya da birlikler doğmuştur. Ancak pek çok ülkede politik eğilimlere, dinsel inançlara göre kurulmuş birkaç merkezi örgütün varlığı dikkati çekmektedir.

İngiliz sendikalarının parlamenter komitesi, 1888 yılında uluslararası bir konferasın toplanmasına önayak olur. 856 bin İngiliz ve 250 bin diğer ülke işçisini temsil eden 123 delegenin katıldığı toplantı, somut ve kalıcı bir sonucu varamaz.

1901 yılında üç İskandinav ülkesinin (İsveç, Norveç, Danimarka) ortak işçi kongresiyle bağlantılı olarak Kopenhag'da bir konferans düzenlenir. Almanya, Finlandiya, İngiltere ve Belçika'dan temsilciler bu konferansa katılırlar. Ulusal sendikal mrekezlerden gelen delegelerin katılacakları periyodik konferanslar düzenlenmesi kararlaştırılır.

Alman Sendikalar Birliği'nin 1902 yılındaki [illegible] sırasında ikinci bir konferans toplanır. [illegible] 'nav ülkelerinden katılma olmamıştır ama, F[illegible] İtalya, İspanya, Belçika, Avusturya ve İsvi[illegible] den sendika delegeleri gimiştir. Yavaş yavaş b[illegible]imlenmeye yüz tutan örgütün sekretaryasının bir ulusal sendikal merkez tarafından üstlenilmesi önerilir. Almanya seçilir ve Carl Legien fiilen örgütün sekreteri olur.

1903'de Konferans Dublin'de toplanır. İngilizler sekretaryanın her yıl değiştirilmesini önerirler. Öneri kabul edilmez ve Legien sekreterliğe devam eder. Konferansta temsil edilen örgütlrin uluslararası sekretaryaya her yıl bir rapor göndermelerine karar verilir.

(Devam Edecek)

MEVCUT OLGU

Diyalektikte, maddi bir fenomeni veya bir sonraki aşamada diyalektik bir olumsuzlamayla ortadan kaldırılacak olan bir tezi ifade eden kavram.

Mantıkta mevcut olgu, bir önermenin, mantıksal değillemeye ters anlamda olmak üzere, olumlanmasıdır.

İNDİRGEME:

Bilgi edinen düşüncenin ma ıksaj çıkarsama kuralları yardımıyla başka ifadelerden yeni ifadeler, önermeler, türetme yöntemi...

Ancak, bu çıkarsama kurallarının indirgemedeki kullanılış biçimi, tümdengelimdekinden farklıdır.

İNDİRGEME:

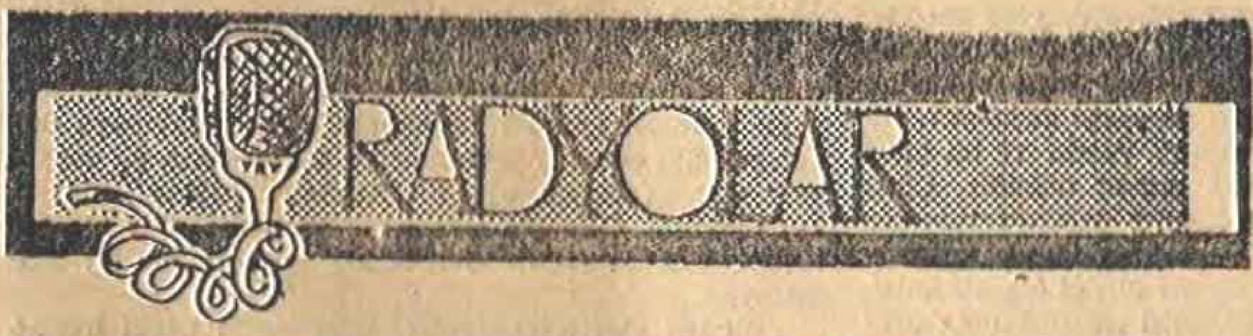
İndirgeyici çıkarsamalar, varsayımlı karakter taşımalarına karşın, ampirik verilerin işlenmesini olanaklı tırmalar için son derece önemlidirler.

İndirgeme ve tümdengelim, bilginin diyalektik bütünlüğünü oluştururlar ve her ikisi de bilginin ilerlemesinde vazgeçilmezdirler.

İNDİRGEME YÖNTEMİ:

Verilmiş olan öncüllerden (büyük ve küçük önerme) indirgeyici çıkarsamalar (indirgeme) türetmeye yarayan kuralların ve yöntemlerin tümü...

İndirgeme yöntemi, tüm çıkarsamaların kapsamlı esaslar üzerinden türetildiği tümdengelimi yöntem'den farklı olarak, yönelimsel ilişkileri göz önünde bulundurmak zorundadır.

TRT-1

06.00 Açılış, Program ve Kısa haberler
06.05 Türküler, aşrkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
09.00 Kısa Habelrer
09.02 Gençlikle Gelen
10.00 Kısa Haberler
10.02 Tatil Sabahı
11.58 Reklâmlar
12.00 Haberler
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 Haberler
13.20 Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Spor Magazin
17.00 Kısa Haberler
19.00 Haberler
20.15 Tarım Dergisi
20.35 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.00 Kısa Haberler
22.02 Türk Halk Müziği Toplu Programı
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.00 Haberler
23.10 Türküler Geçidi
23.30 Bizden Sesler Bizden Besteler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Sevilen Eserler
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Pazar Sohbeti
09.10 Şarkılar ve Saz Eserleri
09.40 Türküler Geçidi
10.00 Çocuğun Dünyası
11.00 Erkekler Topluluğu
11.30 Hafif Müzik
11.50 Kadınlar Topluluğundan Türküler
12.15 Klâsik Koro ve Saz Eserleri
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
13.30 Şarkılar
14.00 Gülmece Dünyası
14.20 Türküler Geçidi
14.40 Şarkılar
15.00 Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konserlerinden
16.30 Şarkılar
17.00 Türküler
17.15 Geçmişten Bugüne Senfonik Müzik
18.00 Gündemdeki Sorunlar
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Haftanın Olayı
20.00 Ses ve Saz Dünyasından
20.30 Açık Oturum
21.30 Diskotekimizden
22.00 Solistlerden Seçmeler
22.30 Türküler ve Oyun Havaları
23.00 Caz Dünyasından
23.30 Haberler
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Müzik Şöleni
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Ünlü Yorumcular
11.30 Müzik Magazin
12.30 Türkçe Haberler
12.33 İngilizce Haberler
16.36 Piyano Soloları
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Söyleşileri
14.30 Pazardan Pazara
15.30 Sizlerle 45 Dakika
16.15 Pazar Konseri
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Çay Saati
18.00 Dünya Radyolarından Müzik Festivallerinden
19.00 Caz Müziği
19.45 Saz Eserleri
20.00 Barok Müzik
20.30 Plâk Albümlerinden
21.30 Dünya aŞrkı Söylüyor
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Geceni nGetirdikleri
23.00 Ses Ustaları
24.00 Saman Yolu
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

10.00 **SINAVA DOĞRU:**
Türkçe - edebiyat soruları. Konuşmacı S. Deligönül.

11.00 **TATİL SİNEMASI:**
Programda Anthony Quinn ile Jemas Coburn'un başrollerini paylaştıkları «Jamaika Rüzgârları» adlı film yayınlanacaktır. Jamaika kıyılarında oturmakta olan bir İngiliz ailesi çocuklarını İngiltere'ye yollamak ister. Gemi ile yola çıkan çocukların yolu bir korsan gemisi tarafından kesilir. Korsanların başı Anthony Quinn'dir. Yanlışlıkla gemide kalan çocukların başından türlü serüvenler geçer.

12.30 **TELE PAZAR:**
Müzik, magazin ve spor programları izlenebilecektir.

19.30 **ISIRGAN OTU:**
Dizi programın 2. bölümünde, Pol Giyye Mayyar ailesine verilir. Ama hiç de göründükleri gibi olmayan bay ve bayan Mayyar Pol'e çok kötü davranırlar ve yine bakım evinden alıp, özenle yetiştirdikleri Giy'in kaprislerine boyun eğerek onu hangara İtalyan Komi Bruno'yla birlikte yakmaya yollarlar.

20.00 **TATLI KAHRAMAN:**
Tatlı Kahramanların yeni bir serüvenleri ekrana gelecek.

20.30 **HABERLER VE HAVA DURUMU**

21.15 **TOPLUMUMUZ İNSANIMIZ**

21.20 **SAZ ESERLERİ:** Son peşrev yürük semai

21.25 **MONTE CASSİNO SAVAŞI:**
İkinci Dünya Savaşında Almanlar, İtalya'da Monte Cassino isimli bir manastırı ellerine geçirirler. Daha sonra müttefikler bu manastırı almak üzere harekete geçerler. Monte Cassino savaşı bu olayı anlatmaktadır.

22.10 **YUNUS EMRE:**
Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün metnini hazırlayıp, sunduğu «halkın dil... telinden» adlı program dizisinin ilki Yunus Emre Haftası nedeniyle bu ozan ve düşünürümüzün sanatını konu almaktadır.

22.35 **KLASİK MÜZİK**

23.10 **HABERLER VE KAPANIŞ**

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Kuşkusuz kapitalist toplumda hukukun görevi sınıf antagonizmasından doğan çelişkileri halletmek, sosyalist toplumda hukukun görevi ise gelişmenin yarattığı çelişkileri çözmektir.

- 102 -

Bütün bunlar bazı hukukçuları iki sistemi ortak bazı ilkeler bulunup bulunmadığını ve bunların evrensel bir uygarlığın belirli bir düzeyinin belirtileri sayılıp sayılamayacağını araştırmaya sevk etmiştir.

Böyle bir araştırma gerçi bazı yanlış anlaşılmalara yol açabilir: gerçekten de, bir ölçüde, iki sistem arasında amaç birliği fikrinin bir başka biçim altında yeniden ortaya sürülmesi şeklinde anlaşılabilir.

Ne var ki, bir olayın yanlış yorumlanabilmesi olanağı bu olayı yadsımamız veya ona ilgisiz kalmamız için bir neden olamaz.

Oysa, bazı tekniklere, bazı kavramlara iki sistemde de raslanıldığı tartışma götürmez; bunların kimini her türlü toplum hayatının ortak zorunlulukları veya bir buluşun pratik erdemleri ile izah etmek mümkündür (örneğin, trafik polislerini kaldırıp yerlerine yol kavşaklarına ışıklı trafik işaretleri koymak gibi); bazıları ise uluslararası hayatın gereklerine bağlanabilir (trafik işaretlerinin standardizasyonu, hava ulaştırması sorumluluk kurallarının birleştirilmesi, vb.).

Fakat bunların içinde daha yüksek bir düzeyde olanlar da vardır: örneğin, kapitalist ülkelerin anayasalarında, sosyalist ülkelerin sosyal haklarını andıran bazı sosyal hakların kabulü (çalışma hakkı, sosyal güvenlik hakkı, kadın hakları eşitliği, vb.). Tekelci aşamadaki kapitalist hukuku incelerken, bu hakları tanımanın kimi zaman kapitalizmin bazı çelişkilerini gidermeyi amaçladığını, fakat çoğu kez sosyalist örneklerden esinlenen ve cesaret alan işçi sınıfı tarafından kapitalizme empoze edildiğini göstermiştik. Burada hiç kuşkusuz bir sistemin öbür sisteme yansıması, diğer bir deyişle zıt sistemlerin birbirini etkilemeleri söz konusudur.

Fakat bunun yanısıra şunu da gördük ki, bu haklar aslında sadece ilân edilmekle kalmakta, pratiğe aktarılmaları ve tam bir güvenceye kavuşturulmaları pamuk ipliğine bağlı kalmaktan kurtulamamaktadır. Bu itibarla, bütün bu olgularda bir amaç birliği veya uygarlık ilerlemesinin bir belirtisini görmeye imkân yoktur.

Bu durum karşısında olsa olsa bu hakların evrensel ilânından söz edebiliriz (ki 1948 İnsan Hakları Evrensel Bildirisi bunun ilk resmi ifadesidir). Bu da evrensel bir hak arama talebinin artan etkisini yansıtır. Bir yandan bu haklar Devlet uygulaması aşamasına geçmiştir; öte yandan, Devletler tarafından ancak görünürde kabul edilmişlerdir ve her an sallantıdadırlar. Gerçi bu hakların salt ilânı bile ondan yararlanacaklar için değerli bir kaldıraç vazifesi görür, fakat çoğu zaman bundan öteye gitmez. Her hâlü kârda muhteva ve uygulama bakımından hiç bir zaman sosyalist sistemde taşıdığı anlamı taşımaz.

Buna karşılık, sosyalist ülkelerin, burjuva demokrasisinin pratik deneylerinden yararlı dersler aldıkları, örneğin ceza yargılamaları usulünün bazı biçimsel tekniklerinin geliştirilmesi bakımından sosyalist demokrasi mekanizmaları içinde bunlardan yararlandıkları bir gerçektir. Ancak daha önce de işaret ettiğimiz gibi, liberal demokrasi tekniklerinden bazılarının sosyalist hukukun bünyesine alınmasının tersi, yani sosyalist hukukun burjuva sistemi ile bütünleşmesi hiç bir zaman söz konusu değildir. Aksine, burjuva demokrasisinden alınan tekniklerdir ki, sosyalist hukukun bünyesinde yeni bir misyona, yeni bir muhtevaya kavuşur.

Sonuç olarak diyebiliriz ki iki sistemin benzer tarafları bile aralarındaki temel çelişkiyi gözden saklayamaz fakat barış çabalarını da gölgeleyemez.

3. Benzer bir işlev

İki hukuk sisteminin ortak bir yönüne bambaşka bir planda raslanır. Ve iki karşıt sistem söz konusu olduğu için bu benzerlik daha da anlamlıdır:

Hukukun işlevi ve sosyal yeri aynıdır.

Kuşkusuz kapitalist toplumda hukukun görevi sınıf antagonizmasından doğan çelişkileri halletmek, sosyalist toplumda hukukun görevi ise gelişmenin yarattığı çelişkileri çözmektir.

Fakat her iki halde de hukuk, girişilen ile direnen arasındaki güçler kompozisyonunun bir muhassalasıdır.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

Bu doğrultudaki eylemin, tüm dünya işçilerini harekete geçirmesi gerekiyorsa da, bu, en başta Arap ülkelerinin işçilerini ve sendikalarını ilgilendiriyor. Bu eylem onların birliğinin güçlendirilmesini gerektiriyor.

- 1 -

Günümüzde, dünya emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerininbaskı ve saldırıları karşısında bulunan tüm halkların ve tüm işçilerin savaşımını desteklemede DSF'nin kararlılığını, 9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin oluşturduğu bu önemli form önünde bir kez daha belirtmek istiyoruz.

Desteğimizi Filistin halkına veriyoruz. O yiğit Filistin halkı ki, bugün daha iyigörüldüğü gibi, gerçek bir toplu kırıma uğratılarak şehit ve kurban edilmektedir. Filistin halkının zora hiç bir zaman boyun eğmeyeceğine inancımız tamdır. Filistin halkının gerçek temsilcilerini görüşmelerden soyutlamak isteyen her türlü çözüm başarısızlığa uğramaya mahkûmdur. Çözüm yolu, Filistin halkının meşru ulusal haklarının tanınması ve güvence altına alınmasından; bölgedeki tüm halkların güvenliğinin garanti edilmesinden başka bir yönde olmaz.

Bu doğrultudaki eylemin, tüm dünya işçilerini harekete geçirmesi gerekiyorsa da, bu, en başta Arap ülkelerinin işçilerini ve sendikalarını ilgilendiriyor. Bu eylem onların birliğinin güçlendirilmesini gerektiriyor. Hiç bir şey, Filistin davasına, Arap işçilerinin bölünmesi kadar zarar verici olamaz. İçindebulunulan karmaşık durumda ayrılıklarını ortaya çıkabilmesi üzüntü vericidir. Çünkü Filistin davası her şeyin üstünde tutulmalıdır. Tehlikede olan, bir halkın yaşamıdır, varoluşudur; tüm halklar gibi Filistin halkının da bir vatana sahip olma hakkıdır. Böylesi kutsal bir dava karşısında, ayrılıklar geri plana itilmeli ve birlik halinde davranılmalıdır.
rkvnıüfd ünsal altın gözlerinden

Dayanışmamızı Arap işçilerine gönderiyoruz. Özellikle de, Tunus'ta, Sudan'da, Bahreyn'de, Kuzey Yemen'de baskılara hedef olanlara; kanlı saldırılara kurban olan Lübnan halkına. Aynı zamanda, kendi kaderini belirleme hakkında Sahra halkının yararlanması gerektiği kanısındayız.

Desteğimizi, yükselen savaşımlarının bugün kendileri etrafında geniş, birleştirici bir dayanışma hareketi oluşturduğu Güney Afrika halklarına gönderiyoruz. Dünya sendikal hareketinin ve özellik leüç uluslararası sendikal örgütün (DSF, UHSK ve DİK'in) bu dava konusunda eylem birliği yolunu bulmayı bilmiş olmalarından özel bir sevinç duyuyoruz.

Güney Afrika'da olanların en geniş biçimde bir birlik içinde kınanması karşısında emperyalizm, ilgili halkların derin özlemlerini dikkate almayan yeni-sömürgeci bir çözümü dayatmak istiyor. Bu, geniş doğal zenginliklere sahip olan Afrika'yı, şu ya da bu biçimde, ekonomik ya da politik egemenlik altında tutmayı amaçlayan bütün bir stratejinin parçasıdır. Toprak bütünlüğünü savunmak için savaşım veren Etiyopya'nın yer aldığı Afrika Boynuzu'ndaki olaylar, Angola'ya ve diğer ülkelere karşı yapılan saldırı ve baskılar, Afrika'daki ilerici rejimleri bozma girişimi, hep aynı strateji çerçevesi içinde açıklanabilir.

Direşken savaşımı uluslararası geniş bir dayanışma hareketini esinlendiren Şili halkına ve işçilerine dayanışmamızı gönderiyoruz. Bu savaşım, Latin Amerika'nın oluşturduğu, yine son derece özel koşullar çerçevesi içinde yer almaktadır.

Şili, Uruguay, Paraguay, Nikaragua, Bolivya diktatörlük rejimleri, emperyalizmin baskı, sefalet ve egemenlik sistemine son vermek, halkın ve özgürlük isteyen engin halk atılımlarının karşısında dayanmak için gittikçe daha çok güçlük çekiyorlar. Bu ülke halklarının ve işçilerinin yanında kararlılıkla yer alıyoruz. Bu savaşımların yükselişi, Amerikan emperyalizmini, sahte görünümünün bozulmasını önlemek ve diğer emperyalist güçlerin bölgeye ekonomik ve politik sızmaları güçlenirken egemenliğini sorsuzlaştırmak için yeni taktikler aramaya zorunlu kılıyor. Böylece, yandaşları (özellikle İsrail) aracılığıyla askeri yardım ve dengeyi bozma politikasını sürdürürken ve kanal konusunda Panama hükümetiyle yeni bir anlaşma imzalayarak bu ülkeye önemli ödünler vermek zorunda kalmış olmasına rağmen, kıtada itibarı sarsılmış rejimlerden uzaklaşma isteğini öne süren bir demagoji kampanyası geliştiriyor.

Desteğimizi, ülkesinin yeniden birleşmesi için kararlı bir savaşım sürdüren Kore halkına veriyoruz. Desteğimiz özellikle, ABD tarafından desteklenen kukla rejimin baskısına maruz kalan Güney Kore işçilerine yöneliktir.

Asya'da baskı uygulanması ve özgürlüklerin tümüyle ayaklar altına alınması, birçok ülke işçilerini etkiliyor. Endonezya halkı üstüne çöken o korkunç baskı hâlâ belleğimizdedir. Bugün de onbirlerce ilerici, baskılara kurban olmaktadır. Onların özgürlüklerini isteyen eylem mutlaka gelişmelidir. Dayanışmamızı Pakistan, Tayland, Bengladeş ve Doğu Timor işçilerine iletiyoruz.

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti ile Demokratik Kamboçya'yı karşı karşıya getiren ihtilaf karşısında duyduğumuz kaygıyı dile getiriyoruz. İki ülke arasındaki ayrılıkların, Vietnam'ın önerdiği gibi, görüşme yoluyla barışçı bir çözüme; bağımsızlığa saygı, toprak bütünlüğü, dayanışma ve iki halk arasındaki geleneksel dostluk temeli üzerinde bir çözüme ulaşması gerektiğine inanıyoruz.

Türk ve Yunan toplumlarının çıkarlarına uygun olarak adanın toprak bütünlüğünü koruyacak bir çözüm için davranan Kıbrıs halkına ve işçilerine dayanışmamızı veriyoruz.

Yıllar boyu kendilerine dayatılan despot rejimi zorlu savaşımlarla sarsan İran işçilerini selâmlıyor ve destekliyoruz.

Kapitalist dünyayı sarsan süregen bunalımın sonuçları, birkaç yıldan beri sendikaların uğraş ve kaygı konularının başında geliyor.

İşçileri ezen kötülüklerden bazıları bu bunalımla birlikte başlamadı. Fakat içinde bulunduğumuz bunalım, hiç tartışmasızdır ki bu kötülüklerin boyutlarını büyütüyor, özellikle de ekonomik ve toplumsal gelişmeye ilişkin bazı sorunların çözümlenmesini engelliyor. Değişik derecelerle de olsa, gelişmiş ya da az gelişmiş kapitalist ülkelerin tümünde bunalımın sonuçları hissedilmektedir. Ticaretin ve ekonomik ilişkilerin uluslararasılaşma alanında vardığı düzeye ilişkin olarak, bu sonuçların sosyalist ülkeler üzerinde de uzantıları görülmektedir.

Bilimlerin çağımızda ulaştığı düzey gözönüne alındığında, bilimsel-teknik devrimin daha dün hayal bile edilemeyen ufuklara ışık tuttuğu; insan beyninin bugün tasarlama ve gerçekleştirme yeteneği düşünüldüğünde, gelişmiş ya da gelişmemiş kapitalist ülkelerdeki milyonlarca insanın içinde tutulduğu durum karşısında insan nasıl olur da şaşkınlığa kapılmaz, öfkeye düşmez.

(Devam Edecek)

K. ZELİNSKİ

SOVYET EDEBİYATI

Sovyetler Birliği'ndeki ulusal edebiyatlar üç kümede incelenebilir: Birinci kümede biçim ve gelenek açısından, bir ölçüde Rus edebiyatına yaklaşan onun düzeyine erişen edebiyatlar vardır.

- 147 -

Devrimden önce, bizim oralarda yazarlığa meslek olarak yapan kimse yoktu. Yazarlara maaş bağlanırdı veya mülklerinden edindikleri gelirlerle yaşarlardı. Devrim, çok sayıda profesyonel yazar yetişmesine katkıda bulundu, edebiyat üretimi birkaç misli arttı. Şairler mısra düzme yöntemlerini yeniden gözden geçirdiler, düzyazıcılar, devrimden önce varlık gösterememiş olan Gürcü romanının serpilip çiçeklenmesine çalıştılar. (Lite raturnaya Gazeta, No 1, 1937) Aynı şey Ermeni edebiyatı için de geçerlidir. On dokuzuncu yüzyıl sonu ve Yirminci yüzyıl başlarının tanınmış lirik Ermeni şairi Avetik İsakyan, Sovyet Ermenistanı'na geri döndü. Halk şairi rütbesini kazandı. Gerçekten de tüm Ermenilerin en çok sevdikleri şairdi. En iyi şairler tarafından Rusçaya çevrilen şiirleri, bugün Rus okul kitaplarında yer almaktadır.

Yeni Sovyet yazarı kadroları büyüdü, gelişti. Ermeni veya Gürcü edebiyatlarının kendi varlıklarına ve bütünlüklerine kavuşmaları, tıpkı Rus edebiyatı gibi oldu: Yani kuşak, gelişme süreci içinde, eskiden her imkândan yararlanılarak arka plana atılan klasik edebiyat mirasını da özümlüyordu. Ermenistan'ın Sundukyan, Proçiyan, Nabaldtan gibi yazarları, Gürcistan'ın, İlya Şavşavadze, Akaki Tsereteli, Nikolaz Barataçvili, Vaja Pşavela gibi yazarları ve özellikle Kaplan Postuna Bürünmüş Şövalye'nin dahi yazarı Şota Rustaveli. Ukrayna'da İvan Franko, Lesya Ukraynka, Kotziubinski ve geçmişin daha pek çok iyi yazarı, ulusal okurlar kadar Rus okurların da büyük ilgisini çekmektdir. Bütün bu yazarlar, şimdi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin malıdırlar.

Sovyet halklarının tümünün kültür gelişmelerini anlatabilmek için Hafız'ın sözlerini tekrarlamakta yarar var: «Bu çocuk sadece bir günlük. Ama bazılarının ancak bir yüzyılda alabileceği kadar yol gitti.»

Bütün bunlar, SSCB'de edebiyatın gelişmesinin çok karmaşık ve çok renkli bir süreç olduğunu gösterir.

Sovyetler Birliğindeki ulusal edebiyatlar üç kümede incelenebilir: Birinci kümede biçim ve gelenek açısından, bir ölçüde Rus edebiyatına yaklaşan onun düzeyine erişen edebiyatlar vardır. Ukrayna, Bieolorusya, Gürcü, Ermeni, Azerbaycan, Letonya ve Estonya, Litvanya, Tatar, Yahudi gibi, devrim öncesinde de önemli yazarlara sahip olan, geniş bir yazılı edebiyat geleneğini sürdüren, başlıca edebiyat türünün epik roman olduğu, Avrupa tipli edebiyatlar bu kümede sayılabilir. Bu edebiyatların gelişmesi, edebi akımların biçimlenmesi, bazı ulusal özellikler bir yana bırakılırsa, son yirmi yılın Rus edebiyatıyla büyük bir benzerlik gösterir. Bunlar, gerçeği yansıtabilmenin başlıca yolu olarak düzyazıyı ve tiyatro sanatını kullanırlar.

İkinci küme, karma veya ortada sayılabilecek, şiirin ves übjektif edebiyat tarzlarının egemen olduğu edebiyatlardan kurulur. Bu edebiyatlarda, düzyazı son bir kaç on yılın ürünüdür. Sözlü halk şiirinin ve folklorun etkisi kendisini hâlâ güçlü bir biçimde duyurur. Bu edebiyatların kapitalist şehir kültürünün daha az etkisi altında kalmış olan hakların edebiyatı olduğu söylenebilir. Bu yüzden Rus edebiyat hayatının bazı dış biçimlenmeleri bu edebiyatları etki altına alabilecek zamanı bulamamışlardır, Türkmen, Uzbek, Tacik ve kısmen de Kazak, Çuvaş, Kara Kalpak, Mari, Komi, Kareiyan, Büryato - Moğol, Yakut ve Avar, Lezki, Laki edebiyatları dahil bazı Dağıstan edebiyatları bunlar arasında sayılabilir. Bu ulusal edebiyatlarda düzyazı, büyük ölçüde Sovyet iktidarı altında gelişebilmiştir.

Nihayet üçüncü kümede, kısa süre öncesine kadar göçebe olan ve kendi yazıları bulunmayan kabilelerin ve küçük toplulukların edebiyatları yer alır. Bunlar, büyük çoğunluğuyla folklor eserlerinden meydana gelir. İkinci kümede yer alan (Hatta birinci kümede) edebiyatlarda, halk ozanı, aşık veya akin, diğer edebiyatçılarla aynı düzeyde sayılırken, Nenet, Oset, Çigan, Gülyak edebiyatlarında ve daha pek çok benzeri edbiyatta sözlü folklor, sanatsal yaratıcılığın egemen türüdür ve eski halk türküler,i masallar, efsaneler, epik şiir bu edebiyatın başlıca öğeleridir. Ancak, bu türden edebiyatlarda da, devrimden sonra eğitimin hızla gelişmesi ve kendi yazılarına sahip olmalarıyla, tüm Avrupa edebiyat türlerinin hem de çok hızlı bir şekilde geliştiğini görüyoruz. (Örneğin dünya edebiyat tarihinde ilk Oset romanı yayınlanıyor.)

(Devam edecek)

Gençlik ve Toplum

Burada, Hegel'in ona tapan ve sisteminin gerici yanlarına sıkıca sarılan tutucu izleyicilerine karşı genç Marks'ın yürüttüğü savaşımı hatırlamak yerinde olacaktır. Marks, gerek felsefenin, gerekse filozofların böylesine putlaştırılmasına karşı kararlı bir tavır takınmıştır.

- 48 -

Achilles bu arayı çabucak kapatacaktır elbette, ama o zaman kaplumbağa da yerinde saymıyordur.

Ya uçan bir oka ne demeli? Ok, uçuş yolu üzerindeki belli bir noktada hiç durmuş mudur, durmamış mıdır? Eğer durmuşsa ok hareketsizdir; durmamışsa bu noktadan hiç geçmemiştir. Oysa gerçekte geçmiştir. Bu açmazdan bir çıkış yolu var mıdır? Vardır ve bu çıkış yolu hareketin kendisini inkâr etmek değildir. Çıkış yolu, hareketin, peşpeşe hareketsizlik durumlarının bir sıralanışı olarak değil, uzay ve zaman içinde kesintililik ile kesintisizliğin diyalektik bir birliği olarak anlaşılmasındadır. Çıkış yolu, çelişkilerin çatışmasında gerçek sorunu yakalamakta, mantıki olarak çelişkili görünen durumun içinde, doğanın çelişkisini görme yeteneğinde yatar.

Çok ince düşüncelere dalmanın, öğrenimsiz kişiler için, zihnin işleyişinden uzak kişiler için bir yazgı olduğunu düşünmek yanlış olacaktır. Çoğu kez, böylesi düşünme, teorik karşıtıyla bilim alanında da çatışmıştır.

Bilim adamları, ışığın zerreciklerden mi oluştuğunu, yoksa dalga niteliği mi taşıdığını on-yıllar boyunca tartıştılar. Zerre mi, dalga mı? Bu soru tıpkı «olmak ya da olmamak»ın Hamlet'e işkence vermesi gibi fizikçilere işkence veriyordu. Metafizik yaklaşım, klasik «ya o, ya bu»dan öte herhangi bir anlamı seçenek getiremezdi. Ama De Broyle, fizikte, biçimlenmesi ve oturup sağlamlaşması yüzyıllar almış olan bu kalıbı yıktı. Doğaya, (her ne kadar diyalektik düşünen birisi değilse de) bir diyalektikçinin gözüyle baktı ve bütünüyle değişik, o zamana kadar rastlanmamış ve ilk bakışta inanılmaz gibi gelen şeyler gördü; yani, dalga ile parçacığın temel birliğini, kesintisiz hareketlerin içinde maddeleştikleri zıtların birliğini gördü.

Diyalektik düşünmek, her şeyden, önce, gerçeği karmaşık bir çelişkili bir sürekli gelişi mve değişim süreci olarak kavramaktır. Bu sorunu kapsayan kategorileri, elden geldiğince eksiksiz olarak ve derinlemesine düşünmek demektir. Diyalektik olarak düşünmek demek, büyük çaba gerektiren sorunların karşısına dikilmek, bu sorunlardan kaçmamak, çelişkili durumları yüreklilikle karşılamak, çelişkili niteliklerinden korkmadan bu durumları analiz etmek ve sorunları çözümlemek için yeni, esnek yollar araştırmak demektir.

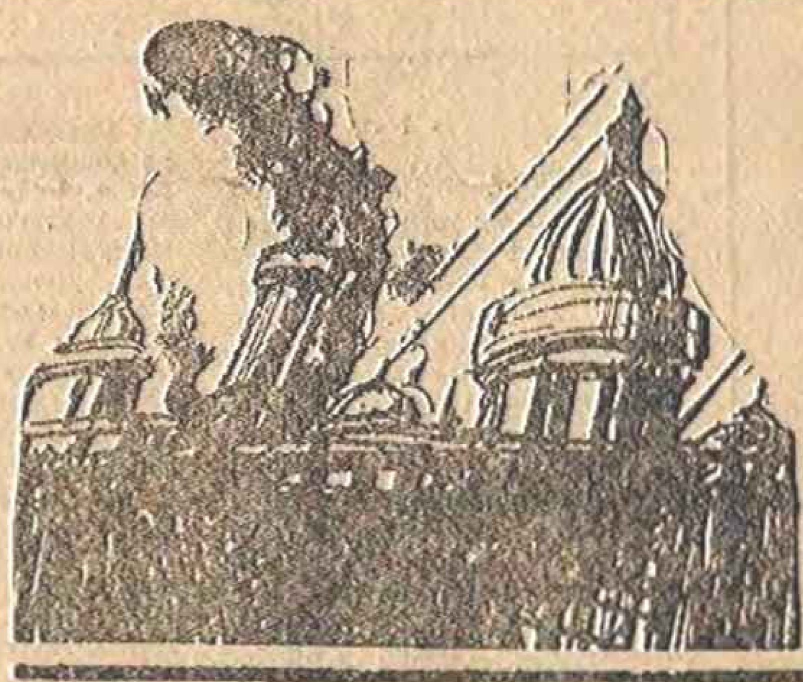
Diyalektik olarak düşünme, cesaretle düşünmektir. Marks'ın deyimiyle, felsefi bir incelemenin birinci koşulu, atak ve özgür bir anlayışla düşünebilmektir. Çok ince ve çekingen düşünüş, niteliği gereği, korkakça ve düşüncesiz bir biçimde otoriteye boyun eğer; bu otorite, ya bir kilise, ya bir kişilik ya da bir bilim adamının otoritesi olabilir. Nitekim Orta Çağlarda Aristo'nun fikirleri, sorulu-cevaplı bir dinsel kitap haline getirilmişti ve Aristo'nun adı, kilisenin otoritesini sağlamlaştırmak için kullanılıyordu. 18. yüzyılda yaşayan bir Cizvit profesörü, güneş lekelerinin varlığını kendi gözüyle görmesi için bir teleskopla güneşe bakmaya davet edildiği zaman, gökbilimciye sakin sakin şu cevabı vermişti: «Yararsız, oğlum. Aristo'yu baştan sona iki kez okudum. Güneşte lekelerin varlığına dair hiç bir belirtiye rastlamadım. Demek ki, güneşte hiç bir leke olamaz.»

Bu tür köleleşme, böylesi düşünüşün kendi başına bizi çevreleyen evreni kavramaya ve tanımaya yetmemesinden gelmektedir. Doğanın sayısız sırlarına, çelişkilerine ve açmazlarına böylesi bir düşünceyle yaklaşmak hiç bir soruna bir çözüm getiremeyeceği gibi, gerçekte bu sorunlar karşısında bir panik yaratmaktan öteye gitmez. Bu tutum; «Tanrının işi böyledir» ya da «Bu bir sırdır ve bunun çözümü insan gücünü aşar» veya «Böyle olmaz, çünkü hiç bir zaman böyle olmamıştır» türünden alışılmış ve avutucu düşüncelere sığınmak sonucunu yaratır. Bu türden düşünüşün bilim alanındaki en büyük başarısı, elde edilmiş sonuçları doğmalardan ve ilkelerden oluşan hareketsiz bir sistem halinde düzenlenmesi, katı, değişmez ve sözde ölümsüz ilkeleri, tüm çelişkili gerçekleri ve vargıları açıklamaktan uzak sistemler halinde formüle edip geliştirmesidir. Eğer bir gerçek doğmaya uygun düşmüyorsa, yazıklar olsun o gerçeğe.

Burada, Hegel'in, ona tapan ve sisteminin gerici yanlarına sıkıca sarılan tutucu izleyicilerine karşı genç Marks'ın yürüttüğü savaşımı hatırlamak yerinde olacaktır. Marks, gerek felsefenin, gerekse filozofların böylesine putlaştırılmasına karşı kararlı bir tavır takınmıştır.

Taklitçi bir düşünme, araştırma sırasında, yaratıcı bir güçten yoksun olmanın utangaçlığını incir yaprağıyla gizlemekten hoşlanır. Marks, bu davranış biçimini alaya alarak, onu tüm gücüyle yerin dibine batırmıştır. «Bir fikir tangaç olabilir mi?» diye kendi kendine sormuştur. «Ancak bir dilenci utangaç olabilir» demiştir Goethe. Ama, dileneiye yaşarı bir davranışta ne ölçüde gerçek aranmalıdır? «Gerçeğ ulaşma yolundaki arayış utangaçsa» diye devam ediyor Marks, «bu, kesinlikle gerçeklerden kaçışın ve yalanlara sığınışın bir ifadesidir.»

(Devamı Var)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Madeni hoparlörün dışında dış dünya ile başka bir bağlantıları daha vardı: Kendilerine mermi, yiyecek ve posta getiren deniz motoruydu bu. Bu motörü çok severlerdi, çünkü onlara anneleinrden, karılarından sevgililerinden mektup getirirdi

- 123 -

Bununla beraber, bu, yanlış bir izlenimdi. Adada Kızıl Donanmaya mensup denizciler vardı. Bunlar, burada çok güç koşullar altında sıkı ve disiplinli bir yaşam sürdürüyorlardı.

Kalk borusu sabah 6.30'da öterdi. Her gün, her ay hep böyleydi.

Aynı dakiklik, adadaki diğer görevlerde de gösteriliyordu. Her şey belirli saatlerde, belirli süreler için uygulanıyordu. Adadaki topçular, her gün aynı saatte toplarının başına geçiyor, uzun süre önce ezbere öğrendikleri atış talimlerini sürdürüyorlardı. Yine her gün, aynı saatte, aynı dakikada nöbetçiler değiştiriliyordu.

Bu düzen, bu sürekli faaliyet olmasa, adadaki hayat çekilmez hale gelirdi. Gerçekte burası normal bir ada değildi. Suyun üzerinden biraz yükselen bir kaya parçasıydı. Tek bir ağaç, tek bir çalı, tek bir ot, bir damla su yoktu. Her taarf, kaya parçası kadar sertleşmiş kahve rengimsi yosunla kaplıydı. Ve otuz denizci bu adada, bir yıldan beri bir yere kımıldamadan yaşıyorlardı. Otuz aadm, bir fener ve üç top.

Fenerin dibinde, savaştan önce fener behçisinin oturduğu küçük, ahşap bir kulübe vardı. Savaş patlak verdiğinde, bekçi adayı terketmiş, adanın sert, kayalık toprağı kazılarak üzeri beş kat sağlam kütüklerle kaplı sığınaklar yapılmıştı.

Bu sığınaklardan birinde Kızıl Donanmaya mensup topçular, diğerinde ise uçak savarcılar kalıyordu. Bir yıl kadar önce Hitler'in orduları, Leningrad'a yaklaşırken adaya çıkarılmışlar ve o zamandan beri içlerinden biri teki adayı terketmemişlerdi.

Bir yılı aşkın bir süredir, tepelerinde yükselen fenerden ve etraflarını saran su dan başka bir şey görmemişlerdi. Sadece rüzgârlar ve mevsimler değişiyordu. Bulutlar bazen solda, bazen sağda kümeleniyorlardı. Güneş doğuyor, güneş batıyor. Yaz aylarında rüzgâr dindiği takdirde gökyüzü açık mavi bir renk alıyor, gölün sakin suları da olağanüstü bir mavilik kazanıyordu. Kış aylarındaki berrak günlerde çevrelerindeki karın sonsuz boyazlığı, ona bakan denizcilerin gözlerini kamaştırıyordu. Fakat hem yaz, hem de kış aylarında açık günler çok azdı. Genellikle ada sisle çevrilir ve kalın bulutlar feneri sarardı. Kış aylarında ada şiddetli tipinin ortasında kalır; ilkhabar, yaz ve güz aylarında ise haftalarca yağmur yağardı. Fırtınayı fırtına izler, dev dalgalar adanın üzerinden gelip geçer, fenerin duvarlarını döverdi. Aşağıda sığınaklarda olanlar ise adanın bombardıman edildiğini sanırlardı.

Bir yılı aşkın bir süredir dalgalardan ve martılardan başka bir şey görmemişlerdi, fakat tüm ülkenin yaşantısını hâlâ paylaşıyorlardı. Her gece yatmadan önce, masanın çevresine konmuş olan sıralara oturuyor ve titreşim yapan madeni hoparlörlerden o gün cephelerde olanları dinliyorlardı. Parti örgütçüsü Başçavuş Poleshchuk, yırtılan tüm yerleri kâğıtlarla yapıştırılmış haritayı masanın üzerine açıyor, denizciler, üzerine eğilerek inceliyorlardı.

Geçen kış Alman orduları nın Moskova önlerinden çekilişlerini bu haritadan izlemişlerdi. Poleshchuk'un, Moskova çevresinde Sovyet birlikleri tarafından teker teker geri alınan kasabaların altlarını çizmesini sevinçle seyretmişlerdi. O günlerden bu yana ilkbahar, yaz ve güzün yarısı geçmişti. Şimdi aynı harita üzerinden Almanların Don'u geçişlerini, Kuzey Kafkasya'ya sızışlarını ve Volga'ya ulaşmalarını izliyorlardı. İki aydan beri her gece Stalingrad savaşı hakkında sadece kısa bir bildiri duyuyorlardı. Stalingrad ile aralarında hemen hemen üçbin kilometre vardı. Bildiriler kısaydı, fakat bunların bu denli sık ve düzenli yayınlanışı, Stalingrad'da çok önemli şeylerin olduğuna işaretti.

Madeni hoparlörün dışında dış dünya ile başka bir bağlantıları daha vardı: Kendilerine mermi, yiyecek ve posta getiren deniz motörüydü bu. Bu motörü çok severlerdi, çünkü onlara annelerinden, karılarından, sevgililerinden mektup getirirdi.

Motörün geliş zamanları hiç belli olmazdı. Fırtınalı havalarda adaya hiç uğramazdı. Motörü sabırsızlıkla beklerler, hayalini kurarlar, uzaktan göründüğü zaman sevinirlerdi. Hatta adada zaman, günler, haftalar, aylar ile değil, motörün gelişleri arasındaki sürelere göre ölçülürdü.

Motör, herkese gazete getirirdi, fakat mektup değil. Örneğin, ailesi Beyaz Rusya'da bir köyde yaşayan Poleshchuk, adada bulunduğu süre içinde tek mektup almamıştı. Gelen her mektup sığınakta tartışılırdı. Çünkü kimsenin kimseden gizlisi olmazdı. Ve bu mektuplar, kapsamları ile o insanlara tüm ülkenin ve tüm savaşın bir resmini verirdi.

Sukho Adasında bile her gün savaşla ilgili bir şey görmek mümkündü. Gölün güney yakası Almanlar tarafından işgal edilmişti. Kuzey sahili Finlilerin elindeydi ve bu sahillerde daima yanan bir şey olurdu. Gündüz gökyüzünde dumanlar, gece ise yılan gibi kıvrılan kızıl alevler görülürdü. Ve hemen hemen her gün ada üzerinde hava savaşları yer alırdı. Fenerin üzerinden hızla geçen pilotlar, aşağıdan ne denli büyük bir dikkatle izlendiklerinin hiç farkında olmazlardı. Adadakiler, uzaktan gelen uçağın Alman mı, yoksa Sovyet mi olduğunu hemen anlayıverirlerdi. Hatta bazı uçakları iyice tanır olmuşlardı.

Ada üzerinde epeyi faaliyet oluyordu. Fakat çevrelerini saran su üzerindeki faaliyet, gökyüzündekinden de çoktu. Çünkü Leningrad'ı ülkenin diğer bölümleri ile bağlayan tek yol Ladoga Gölü üzerinden geçiyordu.

Açık kış günlerinde Sukho Adasındakiler, buz üzerinde hareket eden kamyonları uzaktan görebiliyorlardı. Hatta geceleri bile mavi ışıklı kamyonları seçmek mümkündü. Yazın ise aynı yol üzerinde motörler, çatanalar ve mavnalar gidip geliyordu.

Almanlar, göl üzerindeki trafiği durdurmak için devamlı çaba sarfediyorlardı. Messerchmitt'ler, buz üzerinde korunmasız kamyon konvoylarını makineliler ile tarıyor, Junkersler, mavna filolarını ve gemileri bombardıman ediyor, rıhtımlara ve dağıtım merkezlerine saldırıyorlardı. Bu «hayat yolu»nun bir yılı devamlı savaş içinde geçmişti.

(Devam Edecek)

1. TÜRKİYE LİGİNDE BUGÜN 7 KARŞILAŞMA VAR

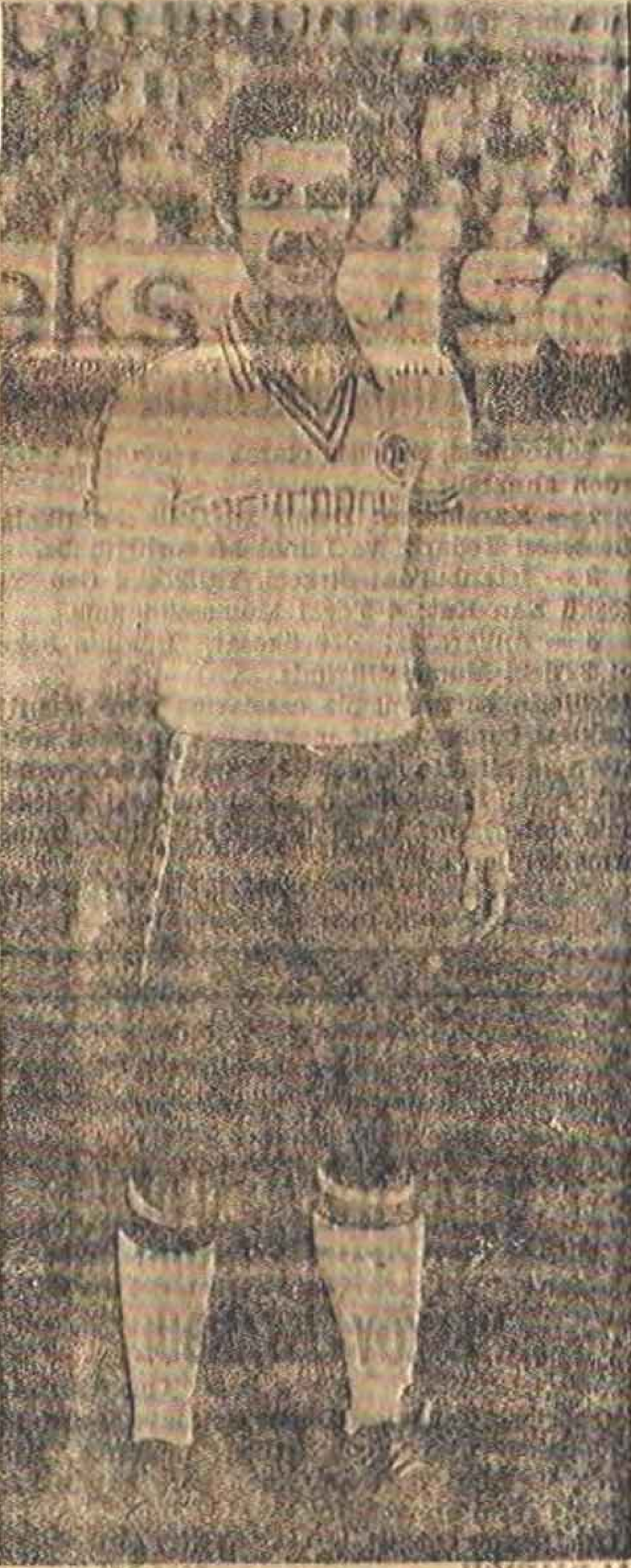
Bugün Zonguldak'ta Zonguldakspor ligdeki en zorlu maçlarından birini oynayacak olan Fenerbahçe.

ZONGULDAK F. BAHÇE

Lider Trabzonspor'u haftalardır adım adım izleyen Fenerbahçe bugün ligdeki en zor deplasmanlarından biri Zonguldakspor ile yapacaktır.

Ligin ikinci yarısındaki bir maç dışında tüm rakiplerini evinde misafir eden ve kazandığı üstüste puanlarla büyük bir tırmanış içinde olan Zonguldakspor başarılarını bugün Fenerbahçe ile yapacağı maçtada devam ettirmek azminde. Özellikle daha önceki yıllarda Sarı-Lacivertli formayı giymiş olan Ömer ve Ersoy'un hırslı oluşlarıda gözden kaçmamaktadır.

Fenerbahçe ise uzun süredir sürdürdüğü iddiasını devam ettirip ettiremiyeceğini bu maç sonunda belirleyecektir. Tüm hesaplarını iki puan için yapan Sarı-Lacivertlilerin işinin çok zor olduğuda bir gerçektir.

Geri dörtlüde oynamasına karşın ileri uçtaki arkadaşları kadar rakip fileleri havalandıran Fenerbahçe'li Erol bugünkü Zonguldakspor maçında da takımın kozu olarak sahadaki yerini alacak.

2. Ligde bugün 13 karşılaşma var

İkinci Türkiye Ligine bugün çeşitli şehirlerde oynanacak olan 13 karşılaşma ile devam edilecektir.

Kırmızı grupta lider Gaziantep - Antalyaspor ile oynarken Kocaelispor da Kayserispor'u misafir edecektir. Günün diğer karşılaşmaları şöyledir:

Sarıyer - Konyaspor, Denizlispor - Balıkesir, Karabükspor Urfaspor, Düzcespor - Mersin, Bandırmaspor - Gençlerbirliği.

Beyaz Grupta ise lider Rize, Tire deplasmanında puan ararken takipçisi Ankaragücü evinde Elazığ ile oynayacak. Bu gruptaki diğer maçlar ise şöyledir: Ank. D. spor - Sivas, Sebat Gençlik - Konya İdmanyurdu, Aydın, Isparta, Tekirdağ - Vefa.

BEŞİKTAŞ GÖZTEPE OYNUYOR

Birinci Türkiye Liginin İstanbul İnönü Stadın'daki maçında Beşiktaş - Göztepe karşıkarşıya gelecekler dir.

Son haftalarda büyük form göstererek önce Eskişehir de Kırıkkalespor'u ardından da Samsun da Samsunspor'u yenme başarısı gösteren Beşiktaş galibiyet serilerine bugün de Göztepe karşısında devam etmek istiyor. Özellikle Paunoviç'in golcülüğü ve genç futbolcularının büyük dinamizmi ile göz dolduran Siyah-Beyazlıların seyircisininde desteğiyle Göztepe engelini geçmesi bekleniyor.

Beşiktaş'ın aksine son haftalarda dağıttığı puanlarla tehlikeli bölgeye doğru hızla yaklaşan Göztepe de bugünkü maçta kötü gidişine bir dur demenin planlarını yapıyor. Tüm amaçlarının be

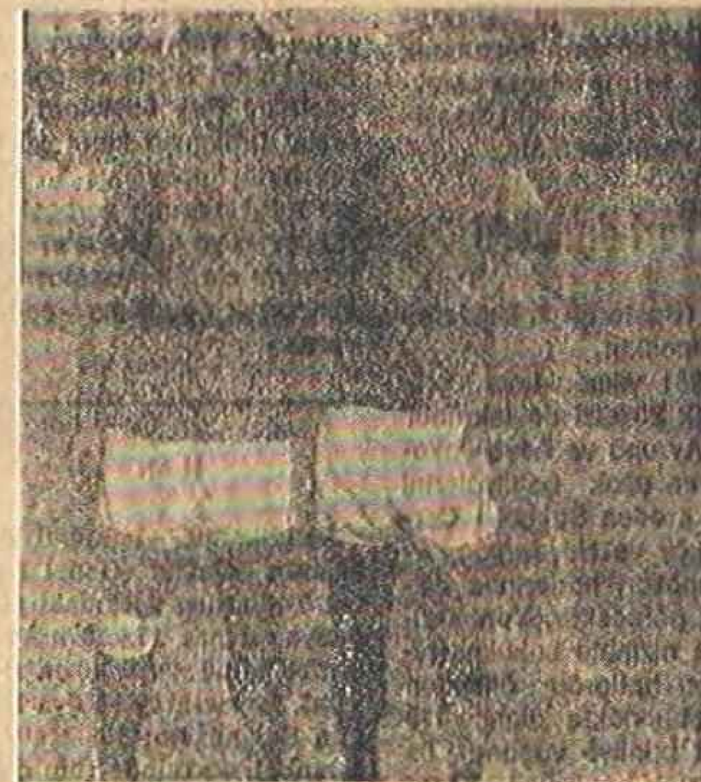
(Devamı 8. Sayfada)

Son haftalardaki büyük formuyla ve deplasmanlardan topladığı puanlarla taraftarını sevindiren Beşiktaş bugün Göztepe ile yapacağı karşılaşmayı da kazanarak başarılarına bir yenisini daha eklemek istiyor. Fotoğrafta siyah-beyazlılar bir maç öncesi toplu halde görülüyorlar.

Günün 5 şehirdeki diğer karşılaşmalarında

ESKİŞEHİRSPOR-ORDUSPOR DİYARBAKIR-ADANA KIRIKKALE-SAMSUN ADANA D.SPOR-BOLU ALTAY-BURSASPOR KARŞILAŞIYOR

Adanaspor ile sahasında karşılaşacak olan Diyarbakırspor'un iki kozu Reşit ve Vehbi.

Birinci Türkiye Liginin İstanbul ve Zonguldak dışındaki diğer 5 maçında Diyarbakırspor - Adanaspor, Eskişehirspor - Orduspor, Kırıkkalespor - Samsunspor, Altay - Bursaspor, Adana Demirspor - Boluspor karşıkarşıya geleceklerdir.

ESKİŞEHİR - ORDU

Lig dördüncülüğünü amaçlayan iki takımın Eskişehir deki zorlu mücadelesinin zevkli ve çekişmeli geçmesi bekleniyor. Geçen hafta Zonguldak deplasmanından puan çıkaran Eskişehir bu maçın moraliyle de Orduspor'u da saf dışı bırakmaya çalışacaktır. Ancak son haftaların flaş takımı Orduspor'un Eskişehirspor'a kolay boyun eğeceğini düşünmek hatadır.

DİYARBAKIR - ADANASPOR

Ligdeki yerini sağlamlaştıran Diyarbakırspor sahasında güçlü forveti

(Devamı 8. Sayfada)

Fotoğrafta Orduspor, Zonguldakspor ile daha önce yaptığı bir karşılaşmaya çıkarken görülüyor.

Bilecik Kaymakamlık kupası futbol maçlarında heyecan doruğa ulaştı

BİLECİK, (ABC) — Bilecik'in Pazaryeri ilçesinde gayri - federe futbol takımları arasında düzenlenen «Kaymakamlık Kupası» futbol maçları büyük bir ilgi ve çekişme içerisinde geçmektedir.

Pazaryeri ilçesi kaymakamı Sait Topoğlu'nun girişimleri sonucunda düzenlenen turnuva çevre ilçe ve köylerden katılan takımlarla tam bir şenlik havası içerisinde geçmektedir.

Turnuvaya katılan gayri federe takımların yöneticileri düzenlenen futbol şöleninin amatör sporcuları teşvik ettiğini ve kurulan takımların bol karşılaşma yapma imkânı bulduklarını söylemektedirler.

Pazaryeri ilçesi Kaymakamı Sait Topoğlu turnuvanın büyük ilgi görmesinden çok mutlu olduklarını belirterek şöyle konuşmuştur:

(Devamı 8. Sayfada)

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN SENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL, 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

Demirel: Hükümet Sıkıyönetimi sulandırıyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

«Türkiye'de bölücülüğün başı bu hükümetin başıdır. Bu hükümetin başkanı bölücülük kışkırtmaları yapmıştır. Doğu-Batı ayırımını Türkiye Cumhuriyeti devletini kötülemek ve ülke bütünlüğünü parçalayan açık kapalı vaadlerini desteklemek tarihte gömülmüş hisleri tahrik etmek böyle oy alıp iktidar olabilmek için yapmıştır. Bu konuda bugünkü hükümet çok büyük vebal altındadır.»

AP Genel Başkanı Demirel, son 16 aylık sürede 7 bin 452 olay meydana geldiğini, olaylarda 1511 vatandaşın hayatını kaybettiğini, 8 bin 14 kişinin yaralandığını ve 597 soygun olduğunu belirterek «bu hükümet anayasayı askıya almıştır. 1 Mayıs'ta devlete meydan okunmuş, yabancı komünist, devletler övülmüştür. İzmir'in içinde Pekin yanlıları bir yerde, Moskova yanlıları bir başka alanda miting yaptı. Peki Türkiye yanlıları nerede şeklinde konuşmuştur. AP Genel Başkanı İçişleri Bakanını da suçlayarak «İçişleri Bakanı bu miting ve toplantılara katılanlara teşekkür ederim diyebiliyor, bu bakan neye teşekkür ediyor. Bu kişilerin bölücülük yaptıklarına mı, yoksa Pekin'ci olduklarına mı» demiştir.

Demirel konuşmasında TRT'yi suçlamayı sürdürerek «TRT rejimin kundakçısı haline gelmiştir. TRT anayasanın 12. maddesini ihlale devam ediyor. TRT'ye tarafsız diyecek bir tek allahın kulu çıkmaz» demiştir.

AP Genel Başkanı, Başbakan Bülent Ecevit'in yakında yeni yatırımları başlatmak üzere yurt gezisine çıkacağına ilişkin görüşlerini açıklarken de, «yurt gezisine çıkamaz, milletin huzuruna çıkacak yüzleri mi kaldı, bunların yapacak gerçek yatırımları yok ki, bizim yatırımlarımıza ilaveten bunlar leblebi ve badem fabrikaları kurmaya çalışıyorlar, ah keşke böyle bir geziye çıkabilseler de görseler hallerini» şeklinde konuşmuştur. Demirel basın toplantısını şu sözlerle tamamlamıştır:

«Ülkemizin ekonomik tablosu da anarşi, terör ve güvensizlik tablosu kadar karanlıktır. Perişandır, ürkütücüdür. Ülke bir uçtan, bir uca yanıyor feryat ediyor ama Türk milleti çare olduğuna inanıyor. Çarık, kağnı, çıra, ottan ilaç, külden deterjan devrinde vatandaşın menfaati yoktur. Mazot olmadığından köylü vatandaş mahsülünü kaldıramamakta, çare mutlaka bulunacaktır.»

Demirel bugünkü CHP'nin Atatürkçülükle ilgisi kalmadığını da söyleyerek «Çünkü Atatürk anti-komünistti» demiştir.

Noterler bayramı

(Baştarafı 1. Sayfada)

objektif esaslara bağlamak suretiyle» noterliğin bir meslek haline getirilmesine çalışıldığı belirtilmiş bulunmaktadır. Daha açık bir deyişle, 3456 sayılı yasa zamanındaki politik atamalara son verilmiş bulunmaktaydı. Oysa, 2226 sayılı yasanın gerekçesinde ise, aynen «böylece bakanlık merkez teşkilatında doğabilecek sürtüşmelerde bakana sorunu çözüm kolaylığı sağlanmıştır» denmek suretiyle değişikliğin tam anlamıyla politik atamalara imkân verilmek için yapıldığı açık ve seçik olarak ortaya konmuştur.» Türkiye Noterler Birliği Başkanı Mehmet Kartal, bu uygulama nedeni ile birlik yönetim kurulu olarak tümden istifa ettiklerini ayrıca her yıl çeşitli konferanslar sempozyumlar ve kokteyllerle kutlanan 5 Mayıs Noterler Günü'nün bu yıl kutlanmaması kararı aldıklarını sözlerine eklemiştir.

Başbakan Ecevit:

(Baştarafı 1. Sayfada)

diği mesajın son bölümünde de şöyle denmektedir:

«İl kongrelerimiz ve yaklaşan kurultayımız, Cumhuriyet Halk Partisindeki birliğin yeni kanıtları olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Türk demokrasisini kuran bu partinin birliği, ulusal birliğimizin de en sağlam güvencelerindendir.

Değerli Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarıma barış içinde başarılar ve mutluluklar dilerim, saygılar sunarım.»

Feyzioğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

çıkmak bir parlamenter olarak şartlar ne olursa olsun yerine getirmeye mecbur olduğum bir görevdir» şeklinde konuşmuştur.

«KÖŞEYE SIKIŞTIRMA MANEVRASI»

Gensoru önergesinin «zamanlamasına» dikkati çeken siyasi gözlemciler, Feyzioğlu'nun gensoru önergesinin «Hükümeti köşeye sıkıştırmaya yönelik olduğunu» belirtmektedirler.

MSP ve MHP'yi de yanına almak isteyen ancak gensoru önergesini yalnız AP'li Milletvekillerine ve Bağımsız Cemalettin İnkaya'ya imzalatan Turhan Feyzioğlu'nun «Gensorunun gündeme alınması» için CHP'den grup disiplini dışında kopmalar olacağını ümit ettiğini belirtmektedirler. Feyzioğlu'nun gensoru önergesini CHP'lilere «İşgüzar'dan kurtulmak için bir fırsat» olarak tanıttığı ve oy verilmesini istediği öne sürülmektedir.

Yurt dışındaki

(Baştarafı 1. Sayfada)

lanılacaktır.

1981 yılında imal edilecek 20 dizi de İstanbul'un Avrupa ve Asya yakalarının uzak banliyölerini teşkil eden Sirkeci - Çerkezköy ve Haydarpaşa - Adapazarı hatlarında hizmet görecektir. Yeni dizilerin hizmete sokulmasıyla bu hatlarda önceden çalıştırılmakta olan 110 adet banliyö vagonu ile de İzmir banliyösü, Karabük - Zonguldak ve Çukurova'daki trenlerimiz takviye edilecektir.

Bu elektrikli dizilerin imali ve hizmete sunulması ile ulaşım sorununun çözümüne ve kitle taşımacılığını gerçekleştirmeye yönelik çok önemli bir adım atıldığı inancı içerisindeyim. Amacımız düzenli bir çalışma sistemi içinde demiryolarımızın talebe ve plana uygun bir gelişme gösterebilmesi kitle taşımacılığının azami seviyede gerçekleştirilmesidir.»

OECD Çevre

(Baştarafı 1. Sayfada)

toplantıda bir konuşma yapacağı ve toplantı sonunda bir deklarasyonun yayınlanmasının beklendiği bildirilmiştir.

OECD Çevre Bakanlarının gündemindeki önemli konular arasında enerji üretimin de petrol yerine kömürün kullanılması, büyük yatırım projelerinin çevresel etkileri nin planlama aşamasına irdelenmesi, çevre politikaları nın etkinliğini değerlendire bilecek enformasyon temeli ni geliştirici önlemler ve dünyada hızla gelişmiş olan kitle turizminin çevreye etkilerinin bulunduğu kaydedilmiştir.

İzmir

(Baştarafı 1. Sayfada)

laşım sağlanabilir» demiştir.

Dinç, Genel-İş Sendikalarına üye işçilerin yalnızca hak grevi yaptıklarını başka bir amaçları olmasının düşünülemeyeceğini belirtmiş, şöyle devam etmiştir:

«Başkan Alyanak, konuyu Ankara'da değil İzmir'de çözümleyebilecektir. Bu nedenle kendisini sendikamıza davet ediyoruz. Eğer eskiden söylediği gibi işçi babası ise ve iyi niyetini sürdürüyorsa, sendikamızın kapıları açıktır. Gelsin görüşelim.

Şu iyice bilinmelidir ki, toplu sözleşmeyi de grevi de konfederasyonlar yapmaz. Bu sendikaların işidir. Alyanak, konuya bu açıdan eğilirse çözüm kolaylaşacaktır.»

TEMİZLİK KAMPANYASI BAŞLATILACAK

Öte yandan, 3 günlük grev sırasında İzmir'de tonlarca çöpün biriktiği ve havaların sıcak olması nedeniyle kokuşmağa başladığı belirtilmiştir. Temizlik İşleri Müdürü Hasan Mıhçı, grevin sona ermesi ile birlikte bir temizlik kampanyası başlatılacağını söylemiştir. Mıhçı, kampanya süresince işçiler çöpleri kaldırırken, İzmirlilerin de yardımını istemiştir.

27 Demokratik

(Baştarafı 1. Sayfada)

mıştır. DİSK yöneticileri ve sosyalist partilerin başkanları ve yöneticileri, Makina Mühendisleri Odası Genel Başkanı gözaltına alınmış, sendikaların binaları basılmış, içlerinde İKD Genel Merkezinin de bulunduğu dernekler kapatılmış, İzmir'e 1 Mayıs'ı kutlamaya gidenlerin araçları yoldan çevrilmiş, binlerce kişi gözaltına alınarak 1 Mayıs kutlamasına katılmaları engellenmiş ve dört milyon İstanbul halkı 29 saat süreyle evine hapsedilmiştir.

Bu baskılara rağmen 100 bin insanın İzmir'de 1 Mayıs kutlamasına katılmasından korkan işbirlikçi tekelci burjuvazi, bugün demokratik güçler üzerindeki baskısını daha da yoğunlaştırmak istemektedir. Bizler demokrasi güçlerini tüm baskılara ve faşist tırmanışa karşı güçlerini birleştirmeye ve 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması ve 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasalaşması için ortak savaşıma çağırıyoruz.»

İLAN

Sendikamız, İstanbul Şubesinin olağan Genel Kurul Toplantısı aşağıdaki gündem uyarınca 17.5.1979 Perşembe günü saat 10'da Beyazıt, Beyazsaray Rüya Düğün Salonu No: 169 Kat: 3 İstanbul adresinde tüm delegelerin iştirakiyle toplanacaktır.

Nisap temin edilemezse, ikinci toplantının yer, gün ve saati Yasa'ya ve Anatüzüğe uygun olarak ayrıca ilan olunacaktır.

Lastik-İş Sendikası
Genel Yönetim Kurulu

GÜNDEM:

1 — Yoklama,
2 — Açılış,
3 — Divan Teşkili,
4 — Konukların Konuşması,
5 — Raporların Okunması ve müzakeresi,
6 — Kurulların ibrası,
7 — Seçimler,
a) Şube Başkanı,
b) Şube Yönetim Kurulu asil ve yedekleri,
c) Genel Merkez Delegeleri,
d) Denetçi Seçimi,
8 — Kapanış.

Po: 1483

İSİM DEĞİŞİKLİĞİ

Oğlum Şeyho Sekman'ın ismi İstanbul Asliye 20. Hukuk Mahkemesinin 23.3.1979 tarih ve 1979/630 Esas, 1979/835 Karar Sayılı Kararı ile ŞENOL olarak değiştirilmiştir.

Annesi
İnsaf Sekman
Po: 1475

156 yılda

(Baştarafı 1. Sayfada)

Amerika'nın bugünkü nüfusu içinde Türk asıllı Amerikalıların 100 bin dolayında bulunduğuna da değinilen araştırmada, ABD'deki Türklerin yüzde 60'ının meslek sahibi olmayan kişiler, geriye kalan yüzde 20'sinin doktor ve mühendis gibi meslek sahibi diğer bölümün ise teknisyen, sanatkâr ve ticaret erbabı olduğu bildirilmiştir. ABD'ye meslek sahibi olarak gidenlerin bir bölümü parasal nedenlerle, bir bölümü de mesleklerinde yeteri kadar tatmin olamadıkları için Türkiye'den ayrıldıkları aynı araştırmada yer almıştır.

ABD'deki Türklerin yaklaşık üçte birinin New York da, bir bölümün California ve NewJersey'de yaşadığı, 10 eyalette Türklerin sayısının 200 ile 700 kişi arasında değiştiği ABD'deki eyaletlerin tümünde de bir grup Türk'ün bulunduğu belirtilmiştir.

Güneş günü

(Baştarafı 2. Sayfa'da)

tıcı araç 15-20 dakikada 200 litre suyu 60 dereceye kadar ısıtmaktadır. Bu araçlar termostatlı olduğu için güneş enerjisi ile ısıtılan suyu geceleri de kullanmak mümkün olmaktadır.

Güneş enerjisi ile su ısıtan araçların maliyetleri bu yüklüklerine göre 7-50 bin lira arasında değişmektedir.

Ahmet Vatansever, Türkiye'nin güneş enerjisinden yararlanma konusunda henüz emekleme devresinde bulunduğunu, bazı ülkelerde güneş enerjisi ile çalışan otomobil ve uçakların yapılarak denendiğini de kaydederek «Türkiye'nin güneş enerjisinden yararlanma konusuna ağırlık vermesi halinde enerji sıkıntısı çekilmeyecektir» demiştir.

Beşiktaş

(Baştarafı 7. Sayfada)

raberlik olduğu gelirten İzmir'in Sarı-Kırmızılı ekibinin istediğini elde etmesi çok zor. İnönü Stadı'ndaki zorlu karşılaşma saat 15.30 da başlayacaktır.

Eskişehirspor

(Baştarafı 7. Sayfada)

ile rakiplerini kolay deviriyor. Ancak bu kez rakibi Adanaspor son haftalardaki başarısız futbolu ile kritik bölgenin içinde dolaşıyor. Durumunu az da olsa düzeltmek isteyen Adanaspor'un güçlü rakibinin işi gevşek tutması sonucunda puan alması büyük bir olasılık.

ALTAY-BURSA

Çarşamba günü Fenerbahçe ile yapacağı Türkiye Kupası finalinin ilk maçının provasını bugün Bursaspor karşısında deneyecek olan Altay işi pekte sıkı tutacağa benzemiyor. Bursaspor ise küme düşmemek için büyük bir uğraş veriyor. İki takımın amaçlarının zıtlığı misafir takıma puan getirebilir.

A.D. SPOR - BOLU:

İki takımında tehlikeli bölgede dolaşması maçın önemini büyük ölçüde artırıyor. Ancak saha ve seyirci avantajı ile ev sahibi Adana Demir spor'un Bolu engelini aşması bekleniyor.

KIRIKKALE- SAMSUN

Küme düşmesi kesinleşen Kırıkkalespor üstelikte sahasının kapatılması nedeniyle maçı dışarda oynayacak. Samsun spor ise son şansını kullanıyor. Zevkli geçmesi beklenen mücadelede şans Samsun dan yana.

Bilecik

(Baştarafı 7. Sayfada)

«Halk eğitimi merkez müdürlüğü ile ortaklaşa olarak başlatılan çalışmalar sonunda düzenlenen turnuvaya ilginin fazla olması bizi fazlasıyla memnun etti. Bu konuda Bilecik Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü de turnuvaya bölge hakemlerini göndererek maçların daha canlı geçmesini sağladı. Böylece gençleri futbol sahalarına çekmek için büyük bir fırsat yaratılmış oldu.»

İLÂN
BAKIRKÖY İŞ MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNDEN

1978/843

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından, davalı Temur Hanedan aleyhine ikame olunan rucuan tahsil davasının yapılan mahkemesi sırasında:

Sigortalı Ahmet Konukçu'nun 21/4/1975 tarihinde hastalanarak sigortalıya hastahane ve tedavi gideri olarak 19.891.63 lira masraf ve ödeme yapılarak kurumun zarara girdiğinden 506 sayılı yasanın 41. maddesi gereğince faiz mahkeme masrafı ve vekalet ücreti ile birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Bakırköy, Parseller, Bağcılar Cad. Sönmez Sok. 3'de ikamet ettiği bildirilen davalı Temur Hanedan'ın adresi meçhul olduğundan dava dilekçesi ve duruşma gününün ilanen tebliği mahkemece karar verilmiştir.

Duruşmanın bırakıldığı 12/9/1979 günü saat 9.30'da esasa cevaplarınızla birlikte duruşmada hazır bulunmanız veya bir vekil marifetiyle kendinizi temsil ettirmeniz tebliğ makamına kaim olmak üzere işbu dava dilekçesi sureti ve duruşma günü ilan olunur.

2/5/1979 (Basın: 3400 — 1477)

İLÂN
İSTANBUL 3. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

1979/144

Davacı Uğur Birkan tarafından mahkememize açılan haczin kaldırılması davasının yapılan duruşması sonunda;

Davacı Uğur Birkan'ın hacir altına alınmasına mütedair İst. 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nden sadır olan 8.11.1968 gün ve 736/751 sayılı hacir kararının kaldırılmasına ve davacı üzerindeki hacrin Medeni Kanunun 416. maddesine göre ref'ine ve aynı kanunun 417. maddesi gereğince keyfiyetin İst. münteşir yevmi gazetelerden biri ile ilanına 18.4.1979 tarihinde karar verilmiş olup, iş bu kararın gazete ile ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra tebliğ edilmiş, sayılacağı kanuni müddeti içinde baş vurulup temyiz olunmadığı takdirde hükmün kesinleştirileceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilan olunur.

30.4.1979 (Basın: 3409 — 1476)

30 KALEM KAYNAK MALZEMESİ SATINALINACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir.

1 — Karabük'te: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2 — İstanbul'da: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Mümessilliğimiz.

3 — Ankara'da: Küçükesat, Büklüm Sokak No: 22'deki Mümessilliğimiz.

İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 23 Mayıs 1979 Çarşamba günü saat: 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın: 13783 — 1425)

T.C.
DZ. K.K.
TAŞKIZAK TERSANESİ DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HASKÖY - İSTANBUL

Onay No: 148

Taşkızak Tersanesi Döner Sermaye Genel Müdürlüğü'nce aşağıda belirtilen malzeme ilgili Teknik ve İdari Şartnamesine göre kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ:	MİKTARI
CAM PAMUĞU	5000 M2

1 — Malzemenin tahmini bedeli 240.000 TL. geçici teminatı ise 13.250 TL'sıdır.

2 — Teklifler İdari Şartnamede belirtildiği gibi verilecektir.

3 — Satın alınacak (1) kalem malzemeye ait İdari ve Teknik Şartnameler Satınalma Komisyonu Başkanlığı ofisinden 100 TL'sı Donanma Vakfına yardım makbuzu karşılığında temin edilir.

4 — Posta ile Şartname gönderilmez, bu husustaki müracaatlar cevaplandırılmaz.

5 — Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

6 — Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir teklifin seçilmesi ve üzerinde muameleye geçilmesi, Genel Müdürlük ile satıcı arasında bağlantı garantisi yüklemez.

7 — İhaleye iştirak etmek isteyen firmalar geçici teminat olarak: Memleket parası, Devlet İç İstikraz Tahvili veya vadesiz banka teminat mektubunu Döner Sermaye Muhasebe veznesine yatırarak alacakları makbuzu teklif zarflarının haricinde, koyacakları diğer evraklarla birlikte ayrı bir zarfın içine koyarak Döner Sermaye Satınalma ofisine kayıt ettirerek vereceklerdir.

8 — Teklifler en geç 28 Mayıs 1979 Pazartesi günü saat 14.00'e kadar verilecek, aynı gün saat 14.30'da Satınalma Komisyonu Başkanlığınca açılacaktır.

(Basın: 14472 — 1482)